

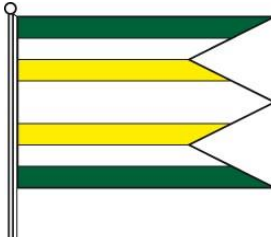
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cinobaňa

Programové obdobie 2022-2027

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Cinobaňa na roky 2021 – 2027
Územné vymedzenie :	Banskobystrický kraj, okres Poltár, obec Cinobaňa
Územný plán obce schválený:	Ano
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	2022 – 2027
Verzia	2.0
Publikovaný verejne:	

Cinobaňa	
Erb	Vlajka a pečať
	
Základné údaje	
Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Okres Poltár
Región:	Novohrad
Poloha:	48°26'50"S 19°38'55"V
Nadmorská výška:	288 m n. m.
Rozloha:	3 923 ha
Počet obyvateľov:	2032 (k 31. 12. 2021)
Hustota obyvateľstva:	52,09 obyv./km ²
Nacionálne	
PŠČ	985 22
ŠÚJ	511315
ECV	PT
Tel. predvoľba	+421-47
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Cinobaňa 299, 985 22 Cinobaňa
Web:	www.cinobana.sk
E-mail:	info@cinobana.sk , starosta@cinobana.sk
Telefón:	047/4511731, 047/4395106

Obsah

Úvod	5
Analytická časť programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Cinobaňa.....	10
A.1 Vymedzenie územia	10
A.2 História obce	11
B/ Prírodné zdroje	14
B.1 Štruktúra pôdneho fondu.....	14
B 2. Lesné hospodárstvo	14
B 3. Pôdne druhy	15
B 4. Klimatické pomery.....	17
B 5. Hydrologické pomery	17
B 6. Fauna a flóra.....	18
B 7. Nerastné suroviny	18
B 8. Životné prostredie	18
C/ Ľudské zdroje	19
C 1. Demografické charakteristiky.....	19
C2 Kultúrno-spoločenské zdroje, pamiatky a tradície, významné osobnosti.....	24
D / Materiálne zdroje	26
D.1 Technická infraštruktúra	26
D.1.1. Bytový a domový fond	26
D.1.2. Doprava a dopravné vzťahy	27
D.1.3. Inžinierske siete	27
D2 Sociálna infraštruktúra.....	30
D.2.1 Zdravotná a sociálna infraštruktúra	30
D.2.2 Školská infraštruktúra	32
D.2.3 Kultúrna infraštruktúra	32
E/ Ekonomické zdroje.....	33
E.2 Ekonomická štruktúra obyvateľstva	33
E. 3 Priemysel	33
E.4 Poľnohospodárstvo	34
E. 5 Podnikateľská sféra	34
E.6 Cestovný ruch	34
E.7 Šport a rekreácia	35

F / Partnerstvá, účasť v združeniach. Podujatia, aktivity, projekty	36
F.1 Partnerstvá, účasť v združeniach.....	36
F. 2 Podujatia, aktivity, projekty.....	36
3 SWOT Analýzy.....	37
H Kľúčové disparity a faktory rozvoja.....	42
Vyhodnotenie zapojenia verejnosti do dotazníkového prieskumu obyvateľov obce Cinobaňa	42
4. VÍZIA OBCE Cinobaňa.....	54
5. Strategický cieľ	54
Implementačný plán a plán monitorovania	59
Finančná plán a zdroje krytia	61
Záver	63
Zoznam obrázkov	64
Zoznam Grafov	64
Zoznam Tabuliek	64
Zoznam niektorých skratiek k strategickej časti dokumentu :.....	65
Použité zdroje informácií:.....	66

Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce

Smerodajným nástrojom štátnej regionálnej politiky je **zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja** v znení zákona č. **309/2014 Z. z.**, ktorý ustanovuje, že hlavnú úlohu pri strategickom plánovaní podpory regionálneho rozvoja zohrávajú orgány štátnej správy, obcí a samosprávnych krajov ako aj v zmysle platnej metodiky – Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií schválenou uznesením vlády SR č. 197/2017 z 26. apríla 2017. Podľa uvedeného zákona má efektívnemu plánovaniu a čerpaniu prostriedkov pre miestny a regionálny rozvoj napomôcť PHSR obce, resp. samosprávneho kraja. PHSR je strednodobý programový dokument, ktorý obsahuje najmä analýzu hospodárskeho a sociálneho, environmentálneho a kultúrneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb; úlohy a prvoradé potreby v rozvoji; návrh finančného a administratívneho zabezpečenia.

Obsah PHRSR v zmysle vyššie uvedeného zákona o regionálnom rozvoji okrem iného ustanovil aj kompetenciu vypracúvať, schvaľovať a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obcí (PHRSR), príp. jeho časti, podieľať sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocovať ich plnenie. Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) býva pri projektoch zameraných na regionálny rozvoj často podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce, mikroregiónu či kraja. Vyžaduje to aj uvedený zákon o podpore regionálneho rozvoja, preto podľa tohto zákona **majú mať obce schválený PHRSR svojim najvyšším orgánom – obecným zastupiteľstvom.**

Cieľom spracovania PHRSR obce je poskytnúť komplexný pohľad na súčasný stav a perspektívy a šance obce v oblasti hospodárskeho a sociálneho rozvoja a stanoviť strategické ciele, rozvojové priority a strategické oblasti rozvoja obce ako celku.

Vypracovaním PHRSR obec splní jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami a miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje svojím PHRSR.

PHRSR obce nenahrádza územno-plánovaciú dokumentáciu a územno-plánovacie podklady, ale patrí medzi významné podklady využívané v územno-plánovacej činnosti. Na úrovni obce je základným územno-plánovacím dokumentom územný plán obce alebo zóny. Jednotlivé zámery predkladané v rámci prípravy **PHRSR musia byť v súlade s existujúcou schválenou územno- plánovacou dokumentáciou**, príp. s podkladmi, pričom program rozvoja obce stanovuje iba mieru podpory jednotlivým jeho zámerom.

Obec bude vytvárať podmienky pre rozvoj obce v súlade s Partnerskou dohodou Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 a inými strategickými dokumentmi, ku ktorým sa zaviazala Slovenská republika. Rozvoj obce bude plne súvisieť s prechodom na obehové hospodárstvo. Obehové hospodárstvo si vyžaduje vytváranie takých produktov, ktoré budú spotrebúvať čo najmenej primárnych zdrojov a energie a zároveň budú preferovať využívanie obnoviteľných zdrojov a materiálov. Produkty obehového hospodárstva musia spĺňať požiadavky opätovného použitia, opraviteľnosti, zlepšenia, recyklovateľnosti alebo environmentálne prijateľnej odbúrateľnosti, pričom sa neustále znižuje uhlíková stopa. Budovanie rozvoja obce prechodom na obehové hospodárstvo predovšetkým prepájaním rôznych aktérov a podporovaním Kolaboratívneho hospodárstva a družstevného modelu podnikania.

Tabuľka 1 Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Cinobaňa na roky 2022- 2027
Forma spracovania	pomocou externých odborníkov (spolupráca)
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OZa komisií - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO a PO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo prostredníctvom web stránky stránky
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2021/2022 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce

Harmonogram spracovania jednotlivých častí PHSR obce Cinobaňa

	2021												2022				
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
Úvod																	
Analytická časť																	
Strategická časť																	
Programová časť																	
Realizačná časť																	
Finančná časť																	
Záver																	

Zdroj: vlastné spracovanie

Spracovaný bol v súlade so zákonom Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja vznení zákona 309/2014 Z. z., ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Tabuľka 2 Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadňovanie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule			
Internetové stránky			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi			
Návšteva v dotknutom území			
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov			
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre širokú verejnosť			

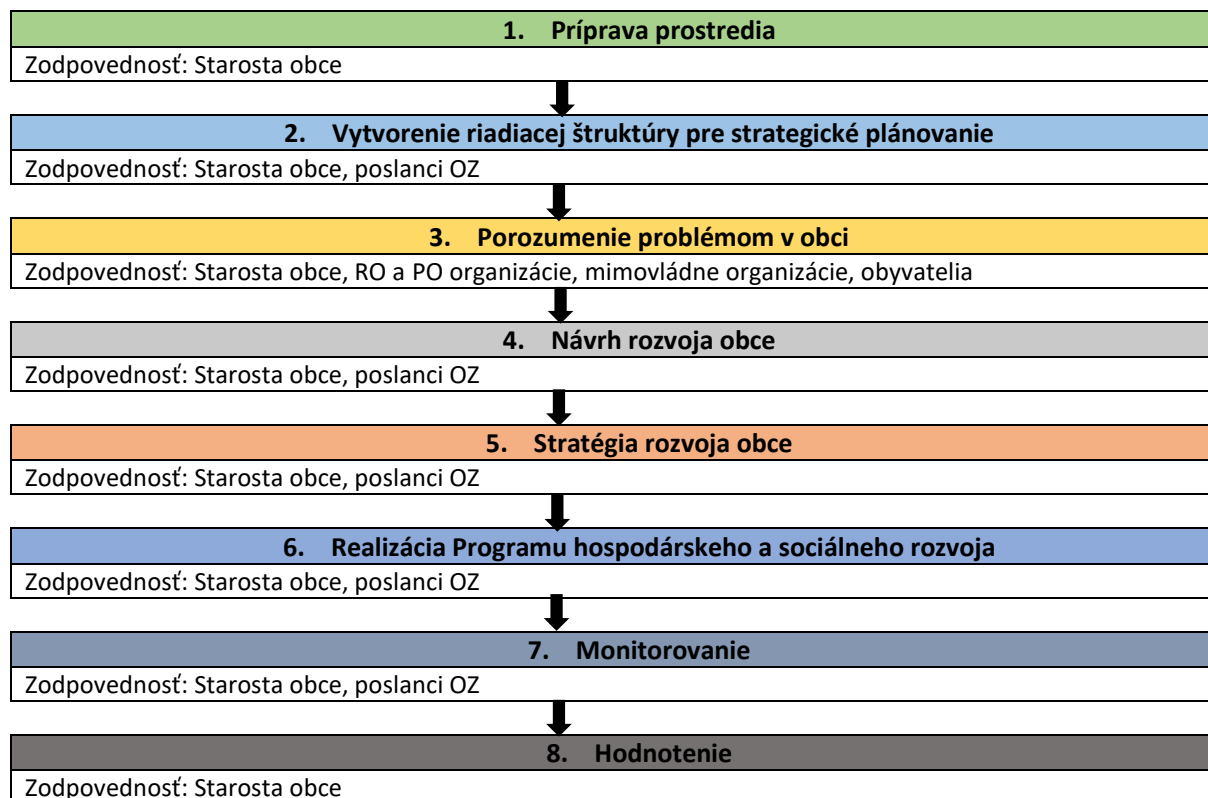
Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Cinobaňa je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových štrukturálnych fondov).

PHSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovania zodpovednosti:

1.	- vyvolanie dopytu v obci Cinobaňa - sformovanie prvej pracovnej skupiny - určenie, koho je treba do prípravy PHSR zapojiť - spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum - príprava informačnej stratégie
2.	- zapojenie všetkých účastníkov dopytu - vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHSR - stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry
3.	- predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov - vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti - uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov - zhodnotenie silných a slabých stránok obce - vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach
4.	- hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určujú pri spracovaní PHSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať - cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja - prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji - regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj
5.	- plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít - systém sledovania realizácie PHSR - spracovanie konečnej verzie PHSR - predloženie textu PHSR na pripomienkovanie verejnosti - schválenie PHSR zastupiteľstvom
6.	- uskutočnenie plánu - ročné vyhodnocovanie plánu - informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHSR - priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov - nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHSR

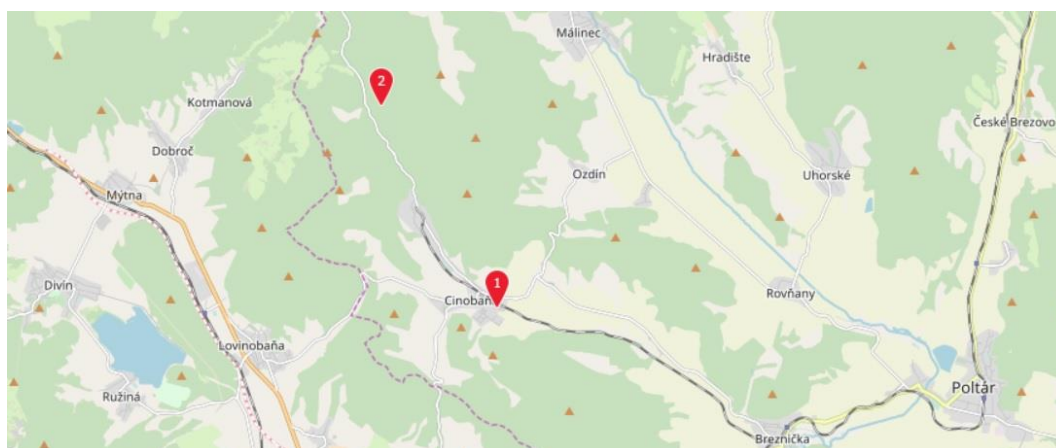
Analytická časť programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Cinobaňa

A.1 Vymedzenie územia

Obec Cinobaňa leží v regióne Novohrad na úpätí Slovenského Rudohoria. K obci Cinobaňa patria aj časti: Maša, Katarínska Huta, Turičky, Hrnčiarky a Žihľava. Starousadlíci sú evanjelici. Evanjelické kostoly pochádzajú zo 14.-16. storočia. V časti Turičky stojí drevená zvonica. V časti Katarínska Huta sa nachádza katolícky kostol z 19. storočia. Obec leží v doline Cinobanského potoka a jeho pravostranného prítoku vo veporskej časti Slovenského Rudohoria, cestou popri ňom sa môže návštevník dostať do najkrajších častí chotára. Listnaté a ihličnaté lesy, horské lúky, ticho, čistý vzduch, roztrúsené drevené domčeky, studničky s krištáľovo čistou vodou. To všetko sa ponúka návštevníkovi málo dotknutú civilizáciou. Sú tu výborné podmienky pre turistiku. V blízkosti obce sa nachádza, smerom na Lovinobaňu, rekreačná chatová oblasť Lovinka. Okres Poltár susedí s okresmi Lučenec, Rimavská Sobota, Detva a Brezno.

Vzdialenosť obce Cinobaňa od Lučenca je 18 km a 14 km od Poltára. Cinobaňa susedí s obcami Kalinovo, Mládzo, Ozdín, Málinec.

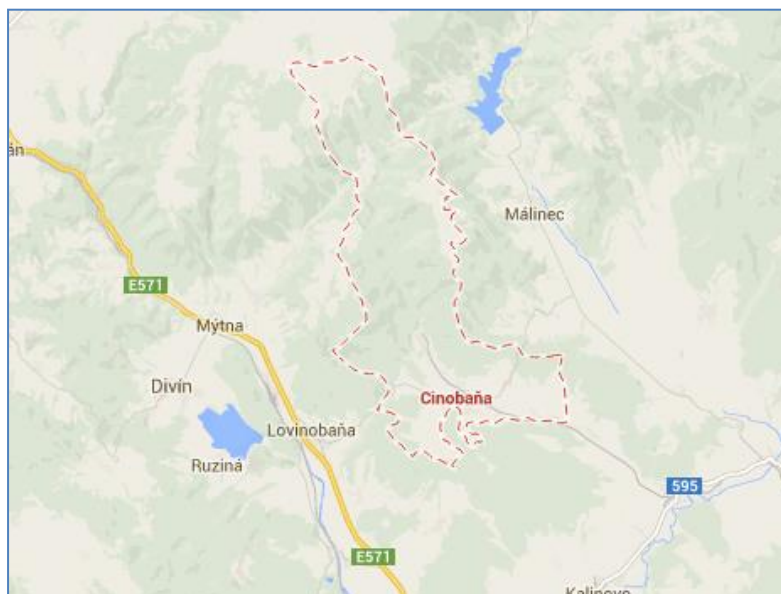
Obrázok 1 Umiestnenie obce

Zdroj: www.mapa.zoznam.sk

Obrázok 2 Katastrálne územie obce

Zdroj: www.google.mapy.sk

A.2 História obce

Od roku 2007 pod vrchom Strieborná v katastri obce vykonáva tím pracovníkov z Archeologického ústavu SAV v Nitre archeologický výskum. Poznatky z výskumu nálezísk sú z obdobia popolnicových polí až zo začiatku staršej doby železnej (13. až 8. stor. pred n. l.). Výskumy naznačujú, že obyvateľstvo popolnicových polí prišlo do chotára dnešnej Cinobane z juhu na prelome 13. a 12. stor. pred n. l.. Svedčia o tom archeologické nálezy z doteraz odkrytých 290 hrobov. Sú to pozostatky mladšej pilínskej a kyjatickej kultúry, pohrebisko slúžilo usadlíkom po celé stáročia (od 13. stor. do 8. stor. p. n. l.).

Obec bola obývaná už v pozdnej dobe bronzovej. Obyvatelia sa živili poľnohospodárstvom, baníctvom a od polovice 19. storočia aj priemyslom. Obec vznikla ako banícka osada. Prvá písomná správa o obci pochádza z roku 1279. Vlastivedný slovník obcí na Slovensku spomína, že v minulosti mala názvy: VILLA SUINE (1279), CCIUINA (1342), ZENNABANYA (1393), ZWYNYEBANYA (1460), SZINO-BANYA (1773), CINOBAŇA (1920). Od polovice 14. storočia patrila Cinobaňa k hradnému panstvu Šomoška. V čase tureckej nadvlády bolo toto územie niekoľko desaťročí ohrozované a istý čas aj priamo pod nadvládou Turkov.

V miestnych kopcoch a dolinkách Cinobane a jej okolí sa ťažili farebné kovy. Ťažba rúd (najstaršie údaje pochádzajú z roku 1536) a spracovanie kovov v hutách a hámroch od polovice 16. storočia v dôsledku tureckých nájazdov upadali.

V 17.-18. storočí mala obec štatút mestečka, čo úzko súviselo s rozvojom baníctva v Cinobani a okolí. V tomto období mala Cinobaňa aj Jarmočné právo. V roku 1836 otvorili v osade

Katarínska Huta sklárneň, v roku 1847 železnú hutu s vysokými pecami, po ich zániku ostala v prevádzke len zlievareň.

Roku 1873 obec postihla epidémia cholery, podľašlo jej 1840 obyvateľov.

Zlievareň

V 19. storočí tu ťažili železnú rudu. Pre jej spracovanie postavil Ján Kossuch, prvý majiteľ zlievarne, dve vysoké pece a železiareň v Cinobanskej Maši v roku 1847. Železiareň spracúvala 25 rokov železnú rudu z *Turičiek (Kopy)*, *Hrbu (Malá Baňa, Veľká Baňa* – názvy, ktoré sa používajú dodnes). Kutacie práce prebiehali aj na *Viničkách*, kde sa dolovala železná ruda. V zlievarni sa vyrábali rôzne odliatky zo surového železa. V roku 1860 boli vysoké pece zrušené a nahradené kuplovými pecami. Po znárodnení v roku 1948 bol závod pričlenený k národnému podniku Kovosmalt Fil'akovo. V závode sa vyrábali odpadové rúry, kanalizačná liatina, veľkokuchynské sporáky a smaltovaný riad. V roku 1957 prešiel závod pod národný podnik Podpolianske strojárne Detva. V tomto období sa závod orientoval na výrobu odpadovej kanalizačnej liatiny a strojných odliatkov pre potreby pobočných závodov podniku ZŤS š.p. Detva. Od 1.7.1990 sa závod odčlenil od ZŤS š. p. Detva a stal sa samostatným podnikom. K 1.5.1992 sa tento štátny podnik pretransformoval na Novohradskú zlievareň a.s.. Od júla 1997 pôsobil už ako OTA spol. s r. o. CINOBAŇA. Táto spoločnosť je od roku 2004 v likvidácii.

Sklárneň

Sklársky závod Katarínska Huta bol založený v roku 1846. Založil ho František Kuchynka a bratia. Podnetom k jeho založeniu bol dostatok krásnych bukových lesov a bohatý výskyt kremičitých kameňov na okolitých kopcoch. Kvalitné bukové drevo sa používalo na výrobu foriem a vykurovanie pecí a kremeň bol používaný ako základná sklárska surovina na výrobu skla.

Závod produkoval spočiatku tovar pre potrebu okolia (džbány, mliečniky, tabuľové sklo a podobne). V roku 1842 sa majiteľ sklárne zúčastnil zemskej výstavy v Budapešti s pokálom, ktorý nebol určený na predaj, preto nezískal cenu. Pokál bol ocenený mimo súťaž vzhľadom k jeho veľkosti a zvláštnemu prevedeniu. Doposiaľ je vystavený v budapeštianskom múzeu. V roku 1843 už sklárneň za vystavené výrobky získala zlatú medailu.

Ďalší rozkvet výroby nastáva prevzatím sklárne novým majiteľom, švagrom zakladateľa, Jánom Kossuch v roku 1849. Bol obchodníkom so sklom v Budapešti a zároveň majiteľom železiarskeho závodu v Cinobanskej Maši, kde sa vyrábalo náradie pre potrebu sklární (formy, naberačky skla, mechanické meniace zariadenia a iné). Po jeho smrti v roku 1863 prevzala a

zveľaďovala závod jeho manželka Karolína, rodená Kuchynková, ktorá viedla závod ešte plných 40 rokov.

Jej zať, doktor práv Jozef Eleod - Stanislav pre zamedzenie rodinným nezhodám, založil majetok, ktorý už obsahoval poľnohospodársky majetok, lesy a kremnický majolikový závod, na právny základ účastinnej spoločnosti pod menom "Kossuch Glass". Tento názov vošiel do povedomia celej svetovej podnikateľskej verejnosti.

Na základe obchodných stykov sa výrobky závodu vyvážali do všetkých európskych štátov, hlavne však na Balkán, do Egypta a do Perzie. Prerod zaznamenala i výroba. Vyrábalo sa väčšinou kvalitné stolné sklo, nápojové súpravy, prejímané kalichy a sklo farebné. Po prvej svetovej vojne vznikli odbytové problémy. Balkán bol stratený a nové odbytištia sa ťažko hľadali. Postupne ich zaistoval Dr. Eleod Kende, ktorý bol pozvaný riadiť účastinnú spoločnosť. Využil všetky svoje styky v zahraničí a podarilo sa mu presadiť na západných trhoch (Nemecko, Taliansko, Anglicko, Amerika, Francúzsko a Austrália). V období rokov 1933 až 1938 vyviezla účastinná spoločnosť na západné trhy tovar v hodnote 30 miliónov Kčs.

Počas II. svetovej vojny závod vyrábala pre Nemecko. Pracovalo sa nepretržite až na malé výnimky. V období konjunktúry pracovali v závode i sklári z iných závodov, ktoré prácu zastavili. Jedine od jesene 1944 do apríla 1945 závod stál v dôsledku prechodu fronty. V roku 1945 bola na účastinnú spoločnosť uvalená Národná správa a v roku 1948 bol závod znárodnený.

Po celú dobu až do roku 1979 bol odbyt na západné trhy zaistený. Za 150 rokov existencie závodu bol jeho výrobný trend i kvalita stúpajúca. Vďaka modernému prístupu vznikla v obci moderná sklárska výroba. Jej spojeniu so svetom od roku 1901 veľmi napomáhala nová železničná trať, ktorá viedla priamo do továrne. Brúsené poháre (čáše) *ROMER* nemali cenou a kvalitou konkurenciu.

B/ Prírodné zdroje

B.1 Štruktúra pôdneho fondu

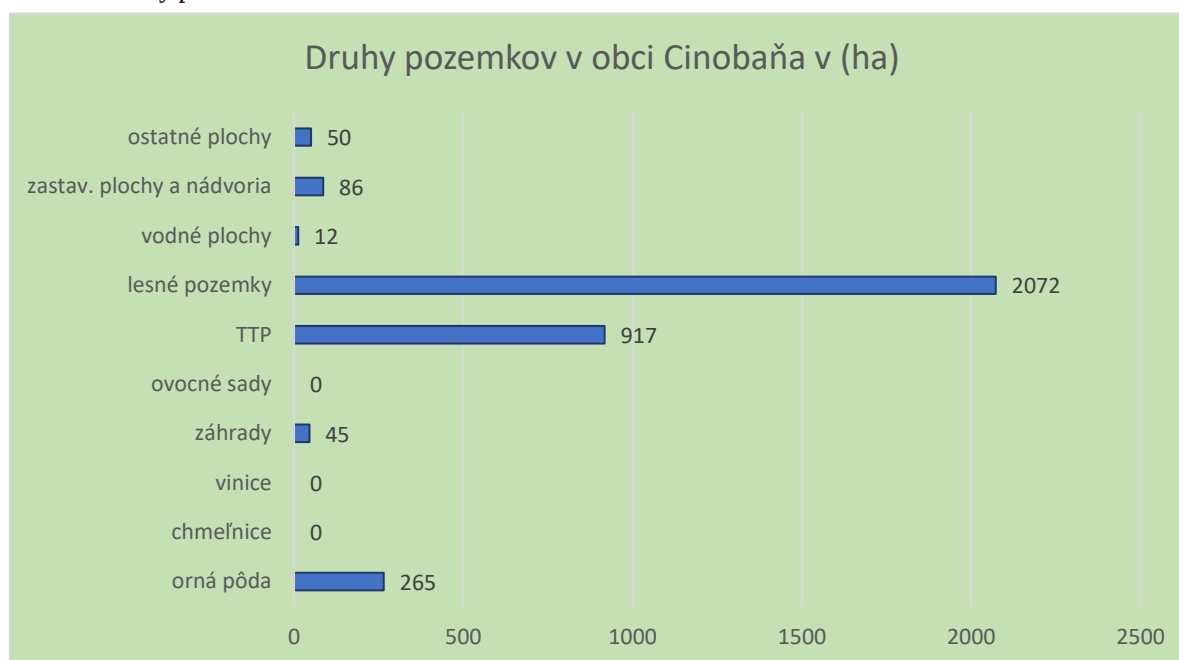
Rozlohu a rozdelenie charakteru pozemkov k 31.12. 2021 dokumentuje nasledujúca tabuľka č. 1. a graf č.1 druhy pozemkov v obci Cinobaňa.

Tabuľka 3 Druhy pozemkov v obci Cinobaňa (ha)

celková výmera podľa katastrálneho územia	orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	lesné pozemky	vodné plochy	zastav. plochy a nádvorcia	ostatné plochy
3446	265	0	0	45	0	917	2072	12	86	50
100	7,68	0,0	0,0	1,30	0,0	26,60	60,12	0,35	2,50	1,45

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky ŠTATISTICKÉ ÚDAJE

Graf č 1 Druhy pozemkov

B 2. Lesné hospodárstvo

Viac ako 60 % územia katastra obce Cinobaňa pokrýva lesná pôda. Lesné masívy sú významným zdrojom vlhky, významným zdrojom drevnej hmoty a zveriny. Vyskytujú sa najmä lesy listnaté, v najvyšších polohách chotára sú už aj miešané (bukovo – smrečinové) lesy. Sú to hospodárske – produkčné lesy, ktorých hlavným funkčným zameraním je produkcia drevnej hmoty. O lesy sa starajú pozemkové spoločenstvá.

B 3. Pôdne druhy

Pôdne druhy vyskytujúce sa v katastri obce Cinobaňa, ale celkovo aj v okrese Poltár sú piesočnaté, piesočnato hlinité, hlinité až ílovito hlinité (Tab.č.4).

Tabuľka 4 Pôdne druhy v obci Cinobaňa

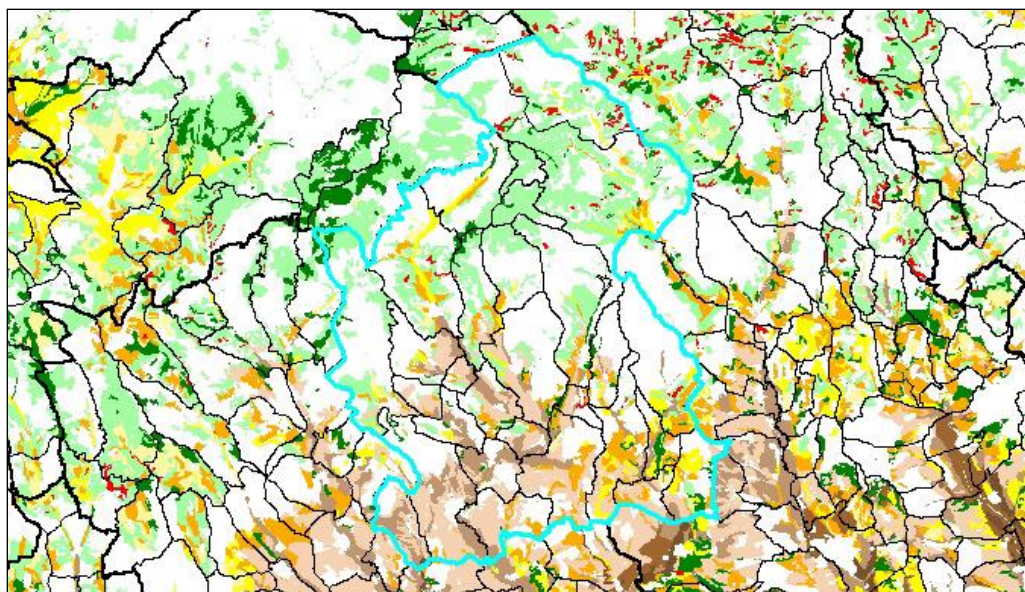
Okres	ľahké	stredne ťažké		ťažké	veľmi ťažké
	piesočnaté, hlinitopiesočnaté	piesočnato hlinité	hlinité	ílovito hlinité	ílovité, íly
Poltár	24,72	52,10	18,31	4,70	0,17

Zdroj: <http://www.podnemapy.sk/>

Najvyšší podiel zaberajú piesočnato hlinité pôdy (52,10%), hlinitopiesočnaté pôdy tvoria približne štvrtinu plochy (24,72%).

Zastúpenie pôdných druhov v okrese Poltár

Obrázok 3 Zastúpenie pôdných druhov v okrese Poltár

O1	O4	OT1-OT2	T1	N
O2	O5	OT3	T2-T3	
O3	O6-O7			

O - potenciálne orné pôdy
OT - striedavé polia

T - trvalé trávne porasty
N - nevhodné

Zdroj: VÚPOP

Dusičnanová smernica

Smernica 91/676/EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva

"Dusičnanová smernica" je súborom opatrení smerujúcich k zníženiu možností znečistenia vodných zdrojov (povrchové aj podzemné) dusičnanmi, ktoré môžu pochádzať z minerálnych hnojív, a z hospodárskych hnojív (maštalný hnoj, hnojovica, močovka) a to vtedy, keď sú aplikované v nadmerných dávkach a v nesprávnom čase, alebo keď sú zle uskladňované. Zraniteľné oblasti boli na území SR vyčlenené Nariadením vlády SR č. 617/2004 Z. z..

Poľnohospodárske subjekty hospodáriace v zraniteľných oblastiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia.

Podľa tohto nariadenia bolo 1546 obcí vyhlásených za územia zraniteľné z hľadiska ochrany vodných zdrojov. Poľnohospodárske subjekty hospodáriace v spomínaných územiach sú povinné rešpektovať osobitné zásady hospodárenia.

V zraniteľných oblastiach sa na základe súboru pôdných, hydrologických, geografických a ekologických parametrov určili pre každý poľnohospodársky subjekt 3 kategórie obmedzení hospodárenia:

kategória A - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia

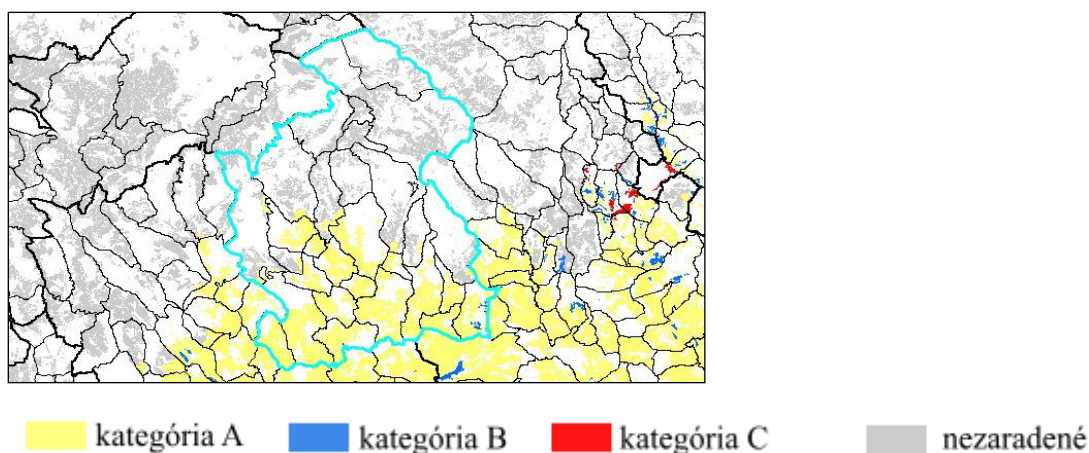
kategória B - produkčné bloky so stredným stupňom obmedzenia hospodárenia

kategória C - produkčné bloky s najvyšším stupňom obmedzenia hospodárenia

Podmienky hospodárenia na A, B, C produkčných blokoch sú podrobne uvedené v "Programе hospodárenia". **Obec podľa Smernice 91/676/EC o ochrane vodných zdrojov pred znečistením dusičnanmi pochádzajúcimi z poľnohospodárstva je zaradená medzi produkčné bloky s obmedzením hospodárenia, a to konkrétne do kategórie B obmedzenia hospodárenia.**

Obrázok 4 Územie zahrnuté do Nitrátovej smernice v okrese Poltár

Zdroj: SAŽP

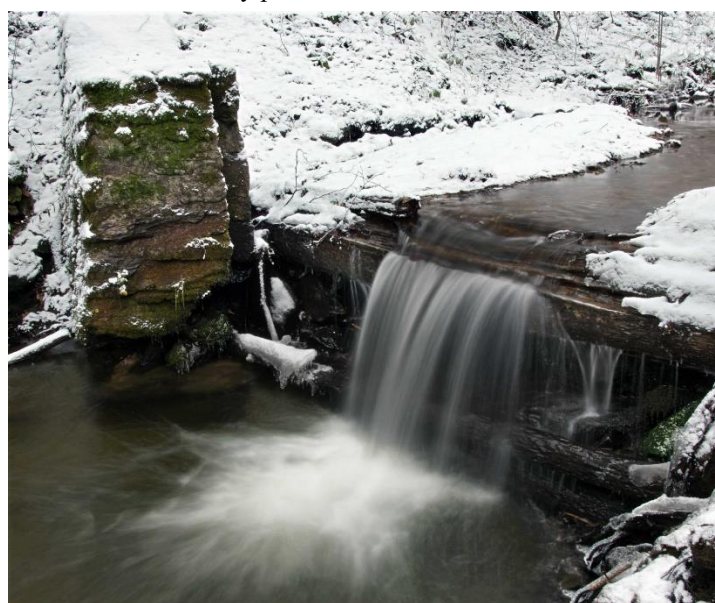
B 4. Klimatické pomery

Obec sa nachádza v území mierneho klimatického podnebia. Cirkulujúca teplota je od -20°C do $+30^{\circ}\text{C}$. Ojedinele v súvislosti s meniacou sa klímou bývajú prekročené aj tieto hranice. Najteplejším mesiacom je júl, najchladnejším mesiacom je január. Objem zrážok v Lučeneckej kotline sa pohybuje okolo hodnoty do 600 mm do roka. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou je približne 89 dní, priemerný počet jasných dní (s oblačnosťou do 20%) je ročne 65 dní.

B 5. Hydrologické pomery

V chotári obce pramenia potoky Matejkovo, Žliabsky a Žihľavský. Cez obec preteká Cinobanský potok.

Obrázok 5 Cinobanský potok

Zdroj: www.cinobana.sk

B 6. Fauna a flóra

Zmiešané lesy tvoria: buk lesný, dub cerový, dub letný, borovice, smrek obyčajný. Z ostatných drevín: javor mliečny, lipa, čerešňa vtáčia, smrekovec opadavý. Na okrajoch lesov a nezalesnených plochách prevláda agát biely, trnka obyčajná, ruža šípová, hlohy, ostružina, svíb krvavý, čerešňa vtáčia, kalina obyčajná, vtáčí zob, lieska obyčajná, bršlen európsky, baza čierna, vrba krehká, chmeľ obyčajný, topole, osika, breza. Z lesných plodín rôzne huby – hríb bukový, hríb dubový, kozáky a masliaky, ďalej jahody, maliny, čučoriedky a černice. Z bezstavovcov sa vyskytujú dážďovka, slimáky, z obojživelníkov sú to mloky, rosnička zelená, skokany, plazy – jašterica, užovka, zmija. Vtáctvo v tomto území reprezentujú hlavne vrabce, oriešok obyčajný, stehlíky, strnádky, drozdy, ale aj vrany, lastovičky, myšiaky, kavky, hrdličky a bociany a iné. Územie je bohaté na zverinu, najmä diviačiu a srnčiu zver. Začínajú sa vyskytovať aj medvede a vlky, inak sú lesy a polia obývané zajacom poľným, líškou, ježom, a tiež jeleňou, srnčou a diviачou zverou.

B 7. Nerastné suroviny

Chotár obce sa nachádza na rozhraní Slovenského Rudohoria – Cinobanské predhorie a Slovenského stredohoria. Je budovaný hlavne pyroklastikami andezitov neogénu, kryštalínikom (granitoídmami a metamorfitmi) veporika a mezozoikom (kremencami, vápencami) obalovej série veporika. Zvlnený chotár tvoria horniny kryštalínika, žuly, kryštalické bridlice s magnezitmi a železnou rudou. V dávnej minulosti ťažili farebné kovy - hlavne striebro, tiež železná ruda. V registri ložísk nerastných surovín (Štátny geologický ústav Dionýza Štúra, 2011) v SR z roku 2011 boli pre toto územie registrované ložiská kaolínu, ktorý sa však na Slovensku od roku 2010 už neťaží.

B 8. Životné prostredie

Z hľadiska kvality životného prostredia patrí územie okresu Poltár medzi najmenej narušené a pomerne kvalitné územia v banskobystrickom kraji. Pokles priemyselnej výroby pozitívne ovplyvnil stav životného prostredia. Podobne aj zníženie intenzifikácie využívania pôdy v poľnohospodárstve priaznivo ovplyvnilo hodnoty znečistenia pôdy a vody. Najväčšie znečistenie ovzdušia spôsobujú hospodárske dvory zamerané na živočíšnu výrobu, potom sú to kotolne na tuhé a plyné palivo. S cieľom odľahčiť zaťaženie životného prostredia obec zaviedla a realizuje separovaný zber odpadu.

V dotknutom území sa nenachádzajú chránené územia. Tiež do neho nezasahuje žiadne veľkoplošne alebo maloplošne chránené územie ani chránené vtáčie územie alebo navrhované územie európskeho významu ani chránené územie NATURA 2000.

C/ Ľudské zdroje

C 1. Demografické charakteristiky

Podľa evidencie obyvateľstva v obci Cinobaňa sa počty obyvateľov a ďalšie údaje za obyvateľstvo líšia od evidencie v ŠÚ SR. Tento nesúlad vyplýva zo skutočnosti, že údaje zo ŠÚ SR získané pri sčítaní obyvateľov domov a bytov sú základom pre bilancovanie počtu a štruktúry obyvateľstva v nasledujúcom desaťročnom období a k tomu sa priebežne sledujú údaje o prirodzenom a mechanickom pohybe obyvateľstva. Sčítanie ľudu, domov a bytov sa koná v priebehu roka, nie je to koncoročný stav.

Štruktúra obyvateľstva obce Cinobaňa podľa produktívnosti 2009-2012

Tabuľka 5 Štruktúra obyvateľstva obce Cinobaňa podľa produktívnosti od 2009 – 2012

	Predproduktívny vek (0-14)	Produktívny vek (15-54Ž, 15-59M)	Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M)	Celkom	Index starnutia
2009	382	1456	511	2349	133,77
2010	385	1454	514	2353	133,51
2011	399	1668	331	2398	82,96
2012	373	1670	319	2362	85,52

Zdroj: ŠÚ SR, DATAcube 2015

Štruktúra obyvateľstva obce Cinobaňa podľa produktívnosti 2018-2021

Tabuľka 6 Štruktúra obyvateľstva obce Cinobaňa podľa produktívnosti od 2018 - 2021

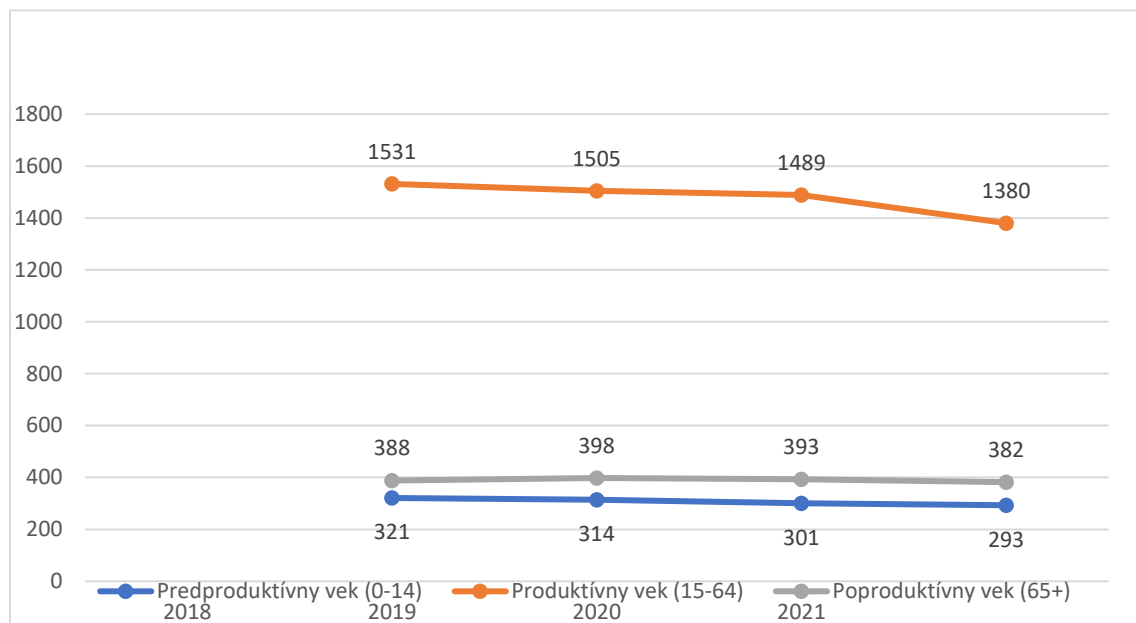
	Predproduktívny vek (0-14)	Produktívny vek (15-64)	Poproduktívny vek (65+)	Celkom	Index starnutia
2018	321	1531	388	2240	120,87
2019	314	1505	398	2217	126,75
2020	301	1489	393	2183	130,56
2021	293	1380	382	2055	130,34

Zdroj: ŠÚ SR, DATAcube 2021

Od roku 2009 až po rok 2021 sme v skupine predproduktívny vek (0-14 rokov) zaznamenali pokles o 89 obyvateľov, v skupine produktívny vek (15-64 rokov) pokles o 76 obyvateľov a poproduktívny vek (65+ rokov) zaznamenal pokles o 129 obyvateľov. Počet obyvateľov v obci nie je stály a obyvatelia obce ubúdajú. V porovnaní s rokom 2009 a rokom 2021 ubudlo z obce 294 obyvateľov.

Graf č 2 Štruktúra obyvateľstva podľa produktivity

Graf č. 2 ukazuje vývoj kategórie obyvateľstva v časovom rade rokov od 2018 do 2021. Počet obyvateľov klesá v predproduktívnom veku, v produktívnom veku aj v poproduktívnom veku.

Tabuľka č. 7 ukazuje počty obyvateľstva v obci Cinobaňa v časovom rozsahu 18 za sebou nasledujúcich rokov. Tabuľky a analýzy sú zostavené podľa údajov ŠÚ SR.

Vývoj počtu obyvateľstva obce Cinobaňa podľa evidencie ŠÚ SR

Tabuľka 7 Počet obyvateľov 1998-2021

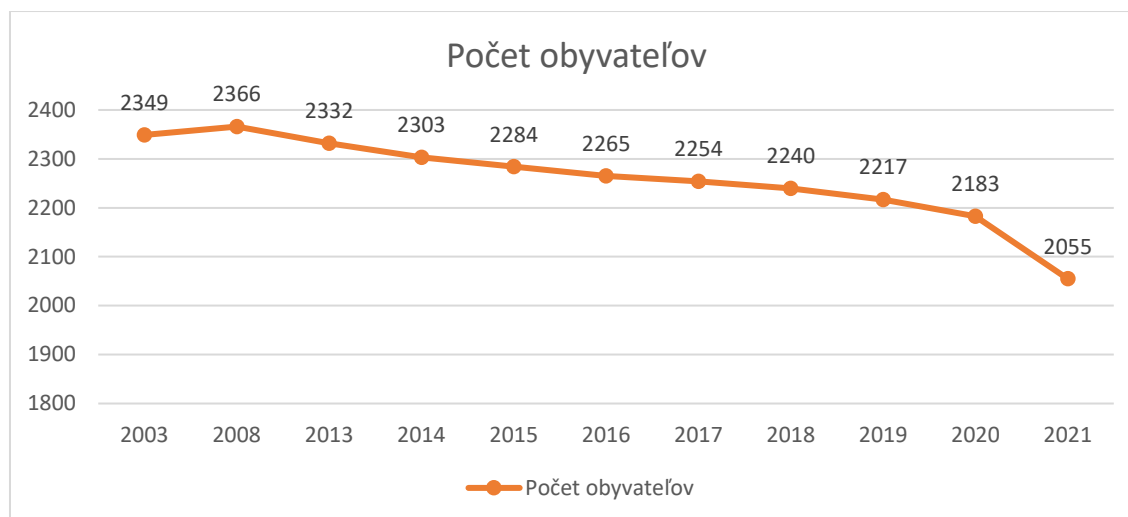
Rok	2003	2008	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvateľov	2349	2366	2332	2303	2284	2265	2254	2240	2217	2183	2055

Zdroj: spracované podľa ŠÚ SR, DATAcube 2021

V roku 2021 mala obec Cinobaňa podľa údajov zo ŠÚ SR celkom 2 055 obyvateľov, z toho 1 044 mužov a 1 011 žien. Od roku 1998 sa znížil počet obyvateľov o 346.

Graf č 3 Vývoj počtu obyvateľov

Zdroj: ŠÚ SR, DATAcube 2021

Bilancia pohybu obyvateľstva obce Cinobaňa

Tabuľka 8 Bilancia pohybu obyvateľstva obce Cinobaňa

	2010	2011	2012	2013	2018	2019	2020	2021
	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu
živonarodení	31	17	15	16	16	17	19	26
zomrelí	30	17	31	32	26	28	33	33
prirodzený prírastok	1	0	-16	-16	-10	-11	-14	-7
prist'ahovaní	38	24	27	29	41	30	29	15
vyst'ahovaní	35	32	47	43	45	42	49	31
migračné saldo	3	-8	-20	-14	-4	-12	-20	-16
celkový prírastok	4	-8	-36	-30	-14	-23	-34	-23

Zdroj: ŠÚ SR, DATAcube 2021

Prirodzený prírastok za posledné štyri roky má záporné hodnoty v posledných štyroch rokoch má jednoznačne klesajúcu tendenciu. Dá sa konštatovať, že počet narodených klesá a počet zomrelých sa ustálil na úrovni okolo 30. Za sledované obdobie sa narodilo 78 detí, ale zomrelo 120 ľudí. Migračné saldo vykazuje, že počet vyst'ahujúcich sa obyvateľov narastá. V sledovanom období sa prist'ahovalo 115 obyvateľov, 167 ľudí sa odsťahovalo. Príčinami odsťahovania je migrácia za prácou a rodinné dôvody.

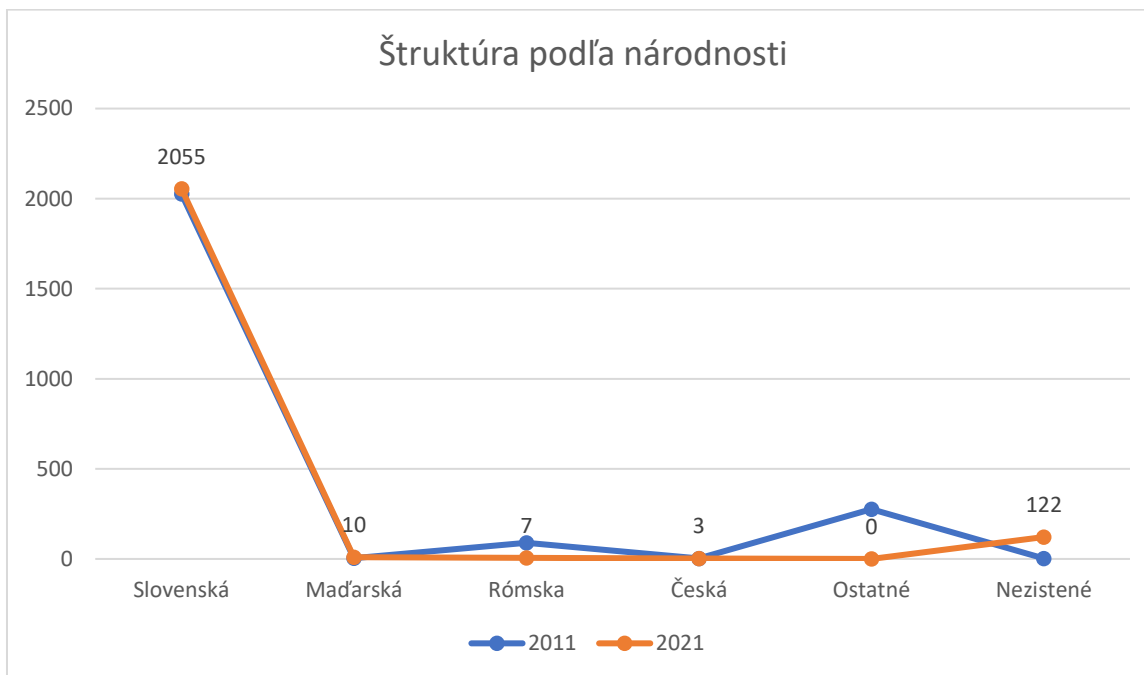
Štruktúra podľa národnosti

Tabuľka 9 Obyvateľstvo podľa národnosti v obci Cinobaňa

obec Cinobaňa	slovenská	maďarská	rómska	česká	ostatné	nezistené
2011	2056	4	89	3	276	0
2021	2055	10	7	3	3	122

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/> k 1.1.2021

Graf č 4 Štruktúra podľa národnosti

Slovenská národnosť je priznávaná u 2055 obyvateľov obce. V kategórii *nezistené* sú zaradení ostatní obyvatelia, ktorí príslušnosť k národnosti neuviedli, a to v počte 122. Maďarská národnosť bola uvedená u 4 obyvateľov, rómska u 7 obyvateľov a česká u 3 obyvateľov.

Štruktúra podľa vierovyznania

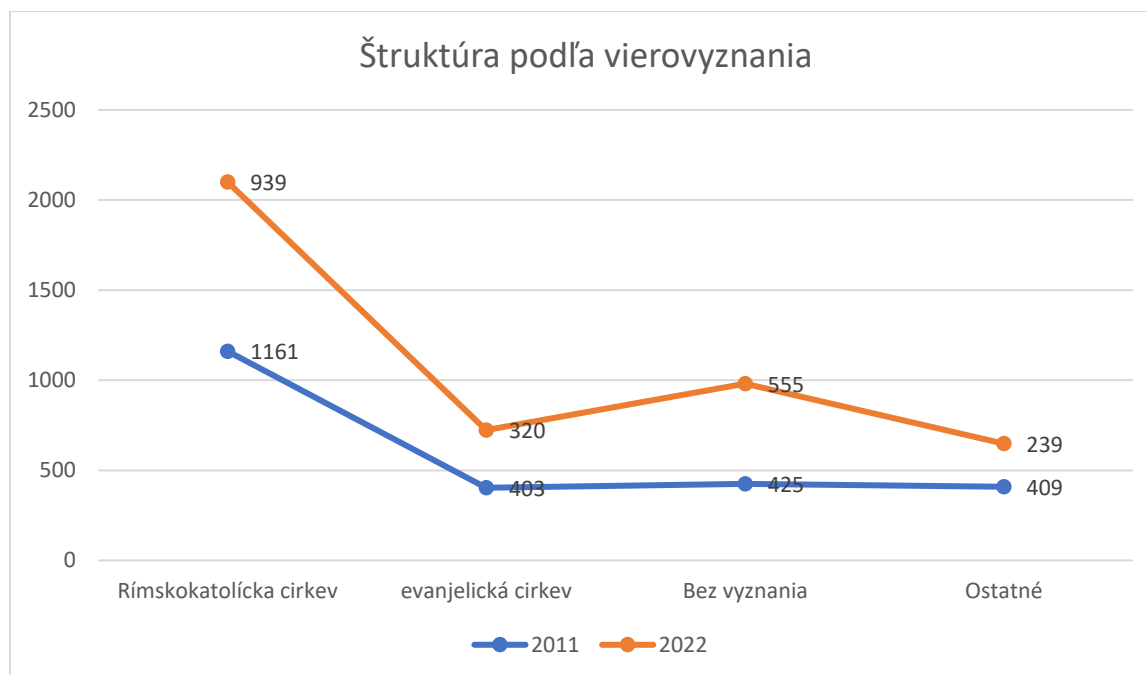
Tabuľka 10 Štruktúra podľa vierovyznania

Cinobaňa	rímskokatolícka cirkev	evanjelická cirkev a.v.	bez vyznania	ostatné vierovyznania/neuvedené
2011	1161	403	425	409
2021	939	320	555	239

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/> k 1.1.2021

Graf č. 5 štruktúra podľa vierovyznania

Z grafu č. 5 je zrejmé, že najviac respondentov sa hlási k rímskokatolíckej viere (939), ku evanjelickej viere sa hlási 320 respondentov, bez vyznania je 555 respondentov a ku ostatnej viere sa hlási 409 respondentov.

Štruktúra podľa vzdelania

Tabuľka 11 Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania	2011	2021
Základné	524	11
Učňovské (bez maturity), Stredné odborné (bez maturity)	678	569
Úplné stredné učňovské (s maturitou), Úplné stredné odborné (s maturitou)	537	492
Vyššie odborné	10	68
Vysokoškolské vzdelanie	119	139
Ostatní bez udania školského vzdelania	404	687
Nezistené	126	89
Úhrn	2398	2055

Zdroj: <https://www.scitanie.sk/>

K obdobiu SODB 2021 malo 569 obyvateľov vzdelanie bez maturity. 492 obyvateľov priznalo vzdelanie s maturitou, prípadne vyššie vzdelanie. Vysokoškolský diplom vlastní 139 obyvateľov, základné vzdelanie uviedlo 11 obyvateľov, kam patria aj deti, ktoré absolvujú

základnú školskú dochádzku. Bez udania školského vzdelania bolo 687 obyvateľov a nezistených bolo 89 obyvateľov.

C2 Kultúrno-spoločenské zdroje, pamiatky a tradície, významné osobnosti

Obec Cinobaňa je stredisková obec s bohatým kultúrnym a spoločenským životom. Podujatia sa konajú kultúrnom dome alebo na otvorených verejných priestranstvách v centre obce. Organizuje pravidelné podujatia, ako sú Fašiangy, Stavanie mája, Deň detí, podieľa sa na organizovaní Hornohradských športových dní, Deň matiek, oslavy pri príležitosti Víťazstva nad fašizmom, Víťanie Nového roku na námestí, Stretnutie rodákov, Súťaž vo varení gulášu, Vianočné trhy, Dedinská zabíjačka a ďalšie podujatia. Veľkému záujmu sa v Cinobani teší folklór, najmä vďaka významným osobnostiam kultúrneho života, ako napr. Tibor Kobliček, výrobca ľudových hudobných nástrojov, ale aj vďaka podujatiu Stretnutie heligónkárov alebo Spieva celá dolina.

Každý rok sa v rámci mikroregiónu koná turistický výstup na Jaseninu (995 m. n. m), priazni domácich a návštevníkov sa tešia pravidelné cyklistické akcie. K ďalším športovým aktivitám patria činnosti Cinobanského športového klubu, záujem je najmä o futbal, hokej a volejbal. Záujem obyvateľov je aj o nešportové súťaže, napríklad o scrable a šach. Turisti si tiež prídu na svoje, každoročne sa organizujú pochody na Striebornú, s mikroregiónom Hornohrad výstup na Jaseninu alebo novoročné pochody, všetko do krásnej okolitej prírody.

Cinobaňa patrí do združenia 9 obcí mikroregiónu Hornohrad, ktorý bol založený v r. 1999. V obci vychádzajú obecné noviny *Cinobanský občasník*.

Pamiatky:

- **Budovy sklárne** z roku 1836
- **Pomník SNP** z roku 1956
- **Kostol evanjelický** pôvodne gotický z 15. storočia, renesančne upravený v roku 1622 a klasicistický v roku 1823, interiér zväčša barokový z 18. storočia v historizujúcom slohu z druhej polovice 19. storočia
- **Rímsko-katolícky kostol Nájdenia sv. kríža** - postavený v roku 1886 v časti Katarínska Huta
- **Drevená zvonica** v Turíčkach - patrí medzi najstaršie drevené sakrálne stavby (stála už v r. 1371)

Ďalšie zaujímavosti:

- **Stará krčma** - na Žihľave dal ju postaviť bývalý richtár 1.10.1878. Na starom drevenom tráme, ktorý ostal po viacerých rekonštrukciách je trasľavým písmom vyrytý odkaz, že ide o stavbu starú 125 rokov
- **Archeologické nálezisko** pilínskeho osídlenia z 12. stor. p. n. l. v Lovinke
- **Pamätná tabuľa** odhalená pri príležitosti 90. výročia narodenia Františka Kreutza pedagóga, spisovateľa, regionálneho historika a nášho rodáka z Katarínskej Huty
- rekreačná chatová oblasť Lovinka

K významným osobnostiam spájajúcim sa s obcou Cinobaňa patria:

- ✓ **Tibor Kobliček** – výrobca ľudových hudobných nástrojov, do povedomia ľudí vošiel okrem hry a hodnotnej práce aj výrobou ninery nazývanej aj organistrum, nakoľko so synom Ladislavom sú jediní výrobcovia tohto hudobného nástroja na Slovensku
- ✓ **Ladislav Kobliček** – syn Tibora Kobličeka, býva v Kalinove, tiež výrobca ľudových hudobných nástrojov
- ✓ **František Kreutz** – spisovateľ, pedagóg, regionálny historik
- ✓ **Karol Horák** – spisovateľ, dramatik a režisér
- ✓ **Samuel Mikovíny** - narodil sa v roku 1686 v Cinobani - Turíčkach, kartograf a polyhistor, je často nazývaný aj slovenský Leonardo da Vinci
- ✓ **Mária Miadoková** - slovenská poetka a bývalá zdravotná sestra, býva a pôsobí v Banskej Bystrici
- ✓ **Pavlenda Viktor** – narodený 23.1.1928 v Katarínskej Hute, ekonóm, predstaviteľ reformného prúdu 60-tych rokov
- ✓ **Hanus Július** – narodený 12.2.1923 v Turíčkach, stavebný inžinier, vodohospodár, minister, podpredseda vlády, zúčastnil sa na projektoch a výstavbách vodných diel: Oravská priehrada, Liptovská Mara, Nosice a i.
- ✓ **Adamovič Štefan** – narodený 13.11.1903 v Moravskom Lieskovom, cirkevný historik, od roku 1930 farár v obci Turíčky a taktiež profesor na stredných školách v Lučenci

D / Materiálne zdroje

D.1 Technická infraštruktúra

D.1.1. Bytový a domový fond

Tabuľka 12 Typy domov v obci Cinobaňa

Typy domu	Počet
Obydlia spolu	534
<i>Rodinný dom</i>	479
<i>Bytový dom</i>	42
<i>Prevádzková budova s bytmi</i>	1
<i>Ostatné budovy na bývanie</i>	5
<i>Rekreačný objekt</i>	4
<i>Fiktívny objekt</i>	2
<i>Náboženská alebo cirkevná inštitúcia</i>	1

Zdroj: www.scitanie.sk k 1.1.2021

Podľa údajov SODB 2021 je evidovaných 479 domov a 42 bytov. V obci sa nachádza jedna prevádzková budova s bytmi a 5 ostatných budov na bývanie. Prevláda forma bývania vo vlastnom rodinnom dome, čo je trendom bývania na vidieku v rámci územia v SR.

Graf č. 6 počet stavebných objektov v obci

D.1.2. Doprava a dopravné vzťahy

Miestne komunikácie

Dĺžka miestnych komunikácií je 3,7 km v kategórii bezprašné. Dĺžka chodníkov spolu je 2,1 km. Miestne komunikácie zahŕňajú obecné komunikácie aj poľnohospodárske cesty.

Železničná doprava

V obci je železničná trať č. 163 Katarínska Huta – Breznička, je funkčná, ale v súčasnosti bez prepravy osôb a nákladov.

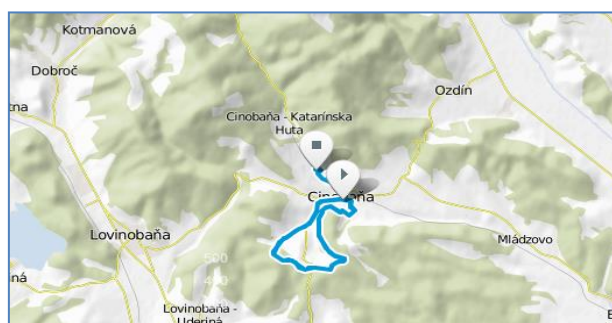
Autobusová doprava

Obec Cinobaňa má autobusové napojenie na okresné mestá Poltár aj Lučenec. V pracovné dni je 10 spojov do mesta Poltár, ale tri spoje sú s prestupom v Tomášovciach, čo je o 6 km dlhšia dopravná cesta. Do mesta Lučenec je 16 autobusových spojov.

Cyklistická doprava

Územím katastra obce Cinobaňa nevedie žiadna registrovaná cyklotrasa. Počas Hornohradského cyklomaratónu, ktorý každoročne organizuje MR HORNOHRAD a cyklokluby Hornohrad a Novohrad je v obci Hobby trasa, určená pre cykloturistov amatérov. Má dĺžku 15 km, s prevýšením 240 m.

Obrázok 6 Hobby trasa pre cykloamatérov

Zdroj: www.bikemap.net

D.1.3. Inžinierske siete

Vodovodná a kanalizačná sieť

Obec má vybudovaný vodovod, ktorý je vo vlastníctve Slovenskej prevádzkovej vodárenskej spoločnosti. Dĺžka vodovodnej siete je 8,7 km. Dĺžka stokovej (kanalizačnej) siete je cca 3,7 km. Kanalizačná sieť spadá do správy KAR MAN s.r.o. Mýtna. Obec má ČOV, ktorá postačuje požiadavkám obyvateľov.

Zásobovanie pitnou a úžitkovou vodou zabezpečuje Veolia, a.s. Lučenec cez skupinový vodovod MSV a HPL. Hlavným zdrojom skupinového vodovodu je vodárenská nádrž VN

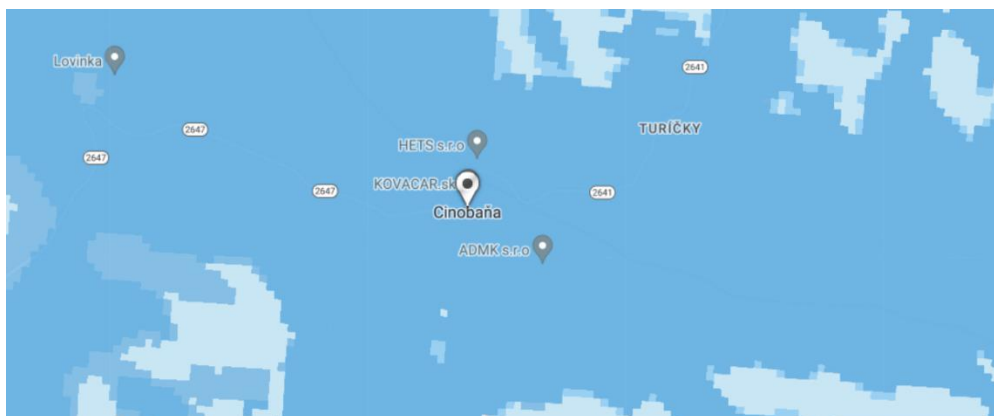
Málinec na Ipli. Celková kapacita vodných zdrojov pre SKV Málinec je v súčasnosti $Q_{min.} = 280 \text{ l/s}$.

Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV. Dažďová kanalizačná sieť je riešená sporadicky prostredníctvom rigolov popri ceste (hlavne pozdĺž hlavnej cesty).

Energetika, plyn a telekomunikácie

Obec je zásobovaná elektrickou energiou z VN linky 22 KV prostredníctvom miestnych transformačných staníc. Správcom energetickej siete sú Stredoslovenské energetické závody, a.s. Lučenec. V obci je rozvodná sieť plynu. Domácnosti väčšinou kúria ústredným kúrením na drevo. V území sa nachádzajú trasy telekomunikačných káblov rôznej dôležitosti, významu a konštrukcie, vrátane zariadení a objektov v správe spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Telekomunikačné siete sú zastúpené sieťou spoločnosti Telekom a mobilnou sieťou spoločnosti Telekom, mobilných operátorov O2 Slovakia, s. r. o. a Orange Slovensko, a.s. Pokrytie mobilnými sieťami je vyhovujúce. Obec nemá káblovú televíziu len obecný rozhlas. V obci sa nachádza pošta aj automatická telefónna ústredňa (ATÚ).

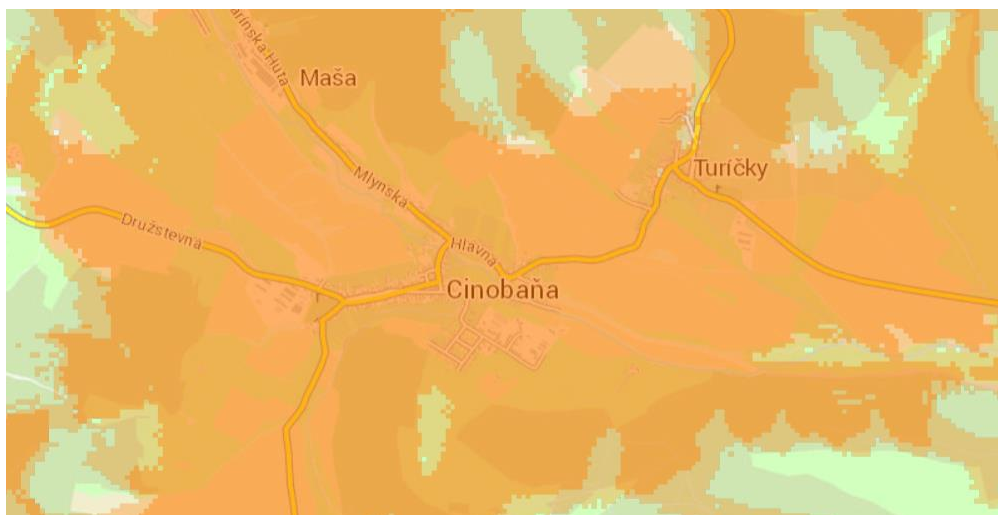
Obrázok 7 Mapa pokrytia O2

Zdroj: www.O2.sk

Obrázok 8 Mapa pokrytia Orange

Zdroj: www.orange.sk

Obrázok 9 Mapa pokrytia Slovak Telekom

Zdroj: www.telekom.sk

Verejné osvetlenie

Obec má verejné osvetlenie, ktoré si v najbližšej dobe nevyžaduje rekonštrukciu ani výmenu.

Odpadové hospodárstvo

Obec Cinobaňa má vypracovaný Plán odpadového hospodárstva. Povinnosť sústred'ovať a triediť odpad je ukotvená vo všeobecne záväznom nariadení o nakladaní s komunálnym a drobným stavebným odpadom. Obec nie je členom Združenia obcí pre likvidáciu odpadu

Poltár, ale využíva jeho služby ako vývoz odpadu a separovanie odpadu. Separujú sa plasty, papier, sklo a textil. V obci nie je zberný dvor pre zber odpadu. Najväčšie znečistenie ovzdušia spôsobujú hospodárske dvory zamerané na živočíšnu výrobu, potom sú to kotolne na tuhé a plynné palivo.

D2 Sociálna infraštruktúra

D.2.1 Zdravotná a sociálna infraštruktúra

Základnú zdravotnú starostlivosť pre občanov obce Cinobane poskytujú lekári v zdravotnom stredisku. Odborné vyšetrenia zabezpečujú zdravotnícke zariadenia mimo obce:

- všeobecný lekár, stomatológ v obci Cinobaňa
- všeobecní a špecializovaní lekári v meste Poltár
- špecializovaní lekári a nemocnica v meste Lučenec
- lekárne v obci Cinobaňa, Málinec a v mestách Poltár a Lučenec

V Cinobani pôsobí agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti ADOS, ktorú prevádzkuje spoločnosť TOP SAMBESI s.r.o.

Obec má zriadenú terénnu sociálnu prácu, ktorej cieľom je sprístupniť občanom žijúcim v rôznych sociálnych podmienkach existujúce spoločenské zdroje, umožniť im participáciu na rozhodovacích procesoch v spoločnosti a podporovať kvalitnejší, dôstojný život.

Terénna sociálna práca je zameraná na prevenciu sociálneho vylúčenia alebo jeho prehĺbovania, na uľahčovanie života, zmiernovanie dopadov zlej sociálnej situácie: chudoby a sociálneho vylúčenia.

Cieľ je napĺňaný prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov, terénnych pracovníkov a odborných pracovníkov, ktorí sú zamestnancami spolupracujúcich obcí a MVO a metodicky sú koordinovaní regionálnymi koordinátormi IA MPSVR SR.

Aktivity spojené s terénnou sociálnou prácou:

- individuálna sociálna práca s klientom, jeho rodinou, pri riešení jeho osobných problémoch, krízovej intervencie v ťažkých životných situáciách, po dohode s klientom navrhnutie formy sociálnej intervencie a plán ďalších krokov riešenia jeho sociálneho problému, poskytnutie individuálnych alebo skupinových konzultácií v jeho prirodzenom prostredí,
- preventívne aktivity zamerané na sociálno-patologické javy a ochrany práv detí a mládeže: napr. riešenie podozrenia zo zanedbávania, zneužívanie, týranie dieťaťa, látkové a nelátkové závislosti,

- vykonávanie šetrení rodinných a sociálnych pomerov za účelom riešenia, napr. zanedbávania starostlivosti o deti, podozrenie zo zneužívania sociálneho systému, prešetrenie majetkových pomerov pri posudzovaní žiadostí o príspevky,
- mapovanie lokality, zber demografických údajov, analyzovanie potrieb cieľových skupín a lokality, vytýčenie cieľov svojej práce v dlhodobejšom horizonte,
- spolupracovanie a sprostredkovanie kontaktov s oficiálnymi inštitúciami v lokalite, konzultácie s odborníkmi, uľahčovanie komunikácie medzi klientom a inými subjektmi: napr. Obecný úrad, Základná škola, Špeciálna základná škola, Materská škola, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Sociálna poisťovňa, Zdravotná poisťovňa, Policajný zbor SR, zdravotné zariadenia, súdy, Krízové strediská, detské domovy, Zariadenia pre seniorov, Domovy sociálnych služieb, exekútori, spoločnosti na vymáhanie dlhov a ďalšie štátne, verejné, súkromné a mimovládne inštitúcie, pomoc pri riešení konfliktov medzi klientom a inými subjektmi a pod.,
- sprevádzanie klienta pri riešení jeho sociálnej situácie z dôvodov napr. zlého zdravotného stavu, neschopnosti vybavovať úradné záležitosti a komunikačnej bariéry,
- poradenstvo v oblasti financií (napr. poradenstvo pri hospodárení s rodinným rozpočtom, poradenstvo pri zostavovaní splátkového kalendára, poradenstvo pri riešení finančných problémov vyplývajúcich z úžery a pod.),
- poradenstvo v oblasti sociálnych služieb (odkázanosť klienta na sociálne služby napr. Zariadenie pre seniorov, Domov sociálnych služieb, Opatrovateľská služba a pod.),
- iné - pomoc a poradenstvo pri vyplňovaní tlačív a písaní žiadostí : napr. žiadosť o dávku v hmotnej núdzi, príspevky na bývanie, prídavky na deti, rodičovský príspevok, príspevok pri narodení dieťaťa, žiadosť o zaradenie do evidencie uchádzača o zamestnanie, žiadosť o dávku v nezamestnanosti, žiadosť o poskytnutie štátnej dotácie na samo-zamestnanie, žiadosť o absolventskú prax, kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia, štipendiá a dotácie pre deti, potvrdenia o poberaní materského príspevku, žiadosti o invalidný dôchodok, žiadosť o splátkový kalendár, žiadosť o odpustenie súdnych trov, žiadosti o pridelenie bytu, a pod.,
- pomoc pri spísaní návrhov, čestných prehlásení, splnomocnení: napr. návrh na náhradné výživné pre maloleté deti, návrh na zverenie dieťaťa do starostlivosti, návrh na určenie rodičovských práv, na určenie otcovstva, rozvody,
- vysvetlenia rozhodnutí, uznesení, výziev, návrhov, predvolaní, upovedomení, žiadostí, potvrdení a pod.,

- poradenstvo v oblasti zamestnania, (hľadanie vhodných pracovných ponúk, písanie životopisov, motivačných listov, príprava na pracovný pohovor),
- poradenstvo v oblasti vzdelávania (napr. poradenstvo rodičom pri plnení školských povinností ich detí),
- poradenstvo v oblasti zabezpečenia základných životných potrieb, (napr. pri zabezpečení stravy, odevu, krízové centrá, útulok),
- poradenstvo v oblasti zdravia (napr. poradenstvo pri zabezpečení základnej hygieny, prevencii užívania drog a zdravotných následkov užívania drog, osвета v oblasti sexuálneho života).

V Cinobani pôsobí tiež komunitné centrum. Centrum poskytuje služby a rôzne aktivity pre deti a dospelých. V sociálnej oblasti poskytuje základné sociálne poradenstvo, špecializované sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Prevádzkuje ho spoločnosť Nezisková organizácia poskytujúca všeobecno-prospešné služby pod názvom IN Network Slovakia, n. o.

D.2.2 Školská infraštruktúra

V obci Cinobaňa pôsobí základná škola s materskou školou. Základnú školu navštevuje 184 detí a materskú školu 47 detí. Kapacita materskej školy je cca 85 detí, v súčasnosti je využívaná na 55 %. V objekte sú štyri triedy, kuchyňa, jedáleň a telocvičňa. Kapacita základnej školy je 310 žiakov. K vybavenosti základnej školy patrí budova školskej jedálne a kuchyne. Má spolu 15 tried a učební. Školskú vybavenosť dopĺňa budova telocvične. V obci sa nenachádzajú žiadne ďalšie školy ani školské zariadenia.

D.2.3 Kultúrna infraštruktúra

V obci Cinobaňa sa nachádza:

- **Budovy sklárne** z roku 1836
- **Evanjelický kostol**, pôvodne gotický z 15. storočia, renesančne upravený v roku 1622 a klasicistický v roku 1823, interiér zväčša barokový z 18. storočia v historizujúcom slohu z druhej polovice 19. storočia
- **Rímsko-katolícky kostol povýšenia Svätého križa** - z roku 1886 v časti Katarínska Huta
- **Drevená zvonica** v Turičkách - patrí medzi najstaršie drevené sakrálne stavby (stála už v r. 1371).

Obrázok 10 Drevená zvonica v Turičkách

Zdroj: www.echoviny.sk

Kultúrna vybavenosť na území obce je zastúpená nasledovne:

- kultúrny dom s kapacitou miest na sedenie 250 ľudí, zasadačka s kapacitou 100 miest na sedenie
- obecná knižnica

E/ Ekonomické zdroje

E.1 Ekonomická charakteristika

V obci nie je situovaný žiadny veľký ekonomický subjekt, ekonomické aktivity sa orientujú hlavne na činnosť malých živnostníkov vo sfére služieb a poľnohospodárstva. Ostatní obyvatelia obce sú odkázaní na zamestnania mimo obce, najčastejšie v meste Poltár alebo Lučenec.

E.2 Ekonomická štruktúra obyvateľstva

Miera nezamestnanosti v okrese Poltár v roku 2022 dosahovala úroveň 11,74 %.

K 31.12.2021 bol počet ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci Cinobaňa 1080 obyvateľov.

Od roku 2021 v súvislosti s krízou vyvolanou vírusom Covid 19 dochádzalo opäť k postupnému rastu nezamestnaných v obci. V roku 2022 za mesiac marec bol počet evidovaných nezamestnaných 132. Počet evidovaných nezamestnaných môže naďalej rásť z dôvodu možného vrátenia variantu vírusu Covid 19, ako aj situácie súvisiacej s vývojom nepokojov a vojenských konfliktov na Ukrajine.

Tabuľka 13 Počet uchádzačov o zamestnanie a vývoj za posledné 3 roky

Obec	UoZ spolu	Počet uchádzačov k 31.03.2022						
		do 20r.	20r - 29r.	30-39r.	40-49r.	50-59r.	60r. a viac	n/a
Málinec	148	5	26	23	50	39	5	0
Rok k 31.3.	2022	2021			2020			
Počet uchádzačov	148	187			153			

Zdroj: <https://www.upsvr.gov.sk>, marec 2022

E. 3 Priemysel

Štruktúra priemyselnej výroby v obci Cinobaňa je zastúpená len niekoľkými súkromnými podnikateľskými subjektmi, najaktívnejší je v súčasnosti:

- **URBYS s.r.o.** - výroba obuvi a komponentov obuvi s výnimkou ortopedickej obuvi

Výrobné územie v katastrálnom území obce Cinobaňa tvoria:

Charakter zariadenia	Stručný popis
Podnikateľské aktivity výrobného, skladového a obslužného charakteru	V malých súkromných prevádzkach a plochách
Areály hospodárskych dvorov	Zamerané na rastlinnú a živočíšnu výrobu

Zdroj: OcÚ

E.4 Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárskou výrobou sa v riešenom území zaoberalo Poľnohospodárske družstvo Cinobaňa, ktoré ukončilo svoju činnosť v roku 2013.

K obdobiu roku 2021 štatistický úrad SR evidoval v obci Cinobaňa 7 samostatne hospodáriacich roľníkov.

E. 5 Podnikateľská sféra

K máju 2022 bolo v Obchodnom registri s uvedením sídla alebo prevádzky evidovaných celkom podnikateľských 29 subjektov. V registri Finstat je evidovaných 16 združení, spoločenstiev vlastníkov 28, v živnostenskom registri bolo evidovaných celkom 92 podnikateľov.

Zdroj: www.finstat.sk

E.6 Cestovný ruch

V obci nie je žiadne zariadenie cestovného ruchu. Napriek tomu je Cinobaňa pre návštevníka zaujímavou obcou. Má dobré podmienky pre turistiku a podnecujú ju aj organizované podujatia zo strany samosprávy obce alebo mikroregiónu Hornohrad. Chodníky sú označené turistickými značkami. Sú to stredne náročné trasy, pretože je tu dosť veľké prevýšenie na pomerne krátkom úseku. Sú vhodné na víkendové rodinné výlety do prírody.

Chýba infraštruktúra cestovného ruchu, chýbajú ubytovacie zariadenia aj stravovacie služby pre náhodných turistov. Obec Cinobaňa však má potenciál pre rozvoj cestovného ruchu. V obci sa nachádza významné archeologické nálezisko pilínskej a kyjatickej kultúry. Taktiež sa v obci nachádza Evanjelický kostol z 18. storočia, ktorého dominantou je drevený vyrezávaný oltár z roku 1718 neznámeho rezbára majstra z Haliče.

Z hľadiska historického významu je drevená zvonica v Turičkách cennejšia ako tunajší evanjelický kostol. Je to jedna z najstarších drevených sakrálnych stavieb. Účasťou obce

v regionálnej Oblastnej organizácii cestovného ruchu Podpoľanie je jej snaha hľadať podporu pre rozvoj cestovného ruchu v obci aj v regióne.

E.7 Šport a rekreácia

Názov objektu	Stručný popis
Futbalové ihrisko	s príslušnou vybavenosťou
Školská telocvičňa	využitie aj obyvateľmi obce
Multifunkčné ihrisko	s príslušnou vybavenosťou
Viacúčelové ihrisko	v športovom areáli

V priestore medzi Cinobaňou a Katarínskou Hutou je umiestnený športový areál, ktorý tvoria dve hracie plochy, futbalový štadión s tribúnou a šatňami a cvičné viacúčelové ihrisko. Svojou plošnou výmerou aj úpravou vyhovujú potrebám obce.

Ďalšie infraštruktúrne zariadenia a zaujímavosti v správe obce Cinobaňa:

Názov objektu	Stručný popis
Hasičská zbrojnica	V obci Cinobaňa v súčasnosti aktívne funguje Dobrovoľný hasičský zbor obce, ktorý bol novozaložený v roku 2014. Členskú základňu ku dnešnému dňu tvorí 16 aktívnych členov, z ktorých je 1 žena. DHZO disponuje nasledovnými zariadeniami: TATRA 815 CAS 32, ŠKODA 706 RTHP CAS 25, IVECO DAILY CAS 15, AVIA DA-12 s funkčnou Hasičskou striekačkou PS 12 protipovodňový vozík s plnou výbavou
Záhradkárske osady	5 záhradkárskych osád, ktoré sú užívané obyvateľmi na záhradkárske a chovateľské účely

F / Partnerstvá, účasť v združeniach. Podujatia, aktivity, projekty

F.1 Partnerstvá, účasť v združeniach

- **Združenie miest a obcí Novohradu** -združenie obcí v regióne Novohrad
- **Mikroregión Hornohrad**- záujmové združenie obcí s ďalšími ôsmymi obcami okresu Poltár
- **Partnerstvo pre rozvoj regiónu Poltár** - medzi sektorové partnerstvo, do ktorého patrí aj obec Málinec
- **MAS Hornohrad** - verejno-súkromné partnerstvo, ktoré združuje členov za účelom spoločného využitia prostriedkov z Programu rozvoja vidieka
- **Združenie obcí pre likvidáciu komunálneho odpadu Poltár** - vzniklo za účelom spravovania skládky komunálneho odpadu so sídlom v Brezničke.
- **Oblasťná organizácia cestovného ruchu** – regionálna organizácia v banskobystrickom kraji založená pre podporu cestovného ruchu

F. 2 Podujatia, aktivity, projekty

- Stavanie mája a Cinobanský kotlík
- Náučný chodník Cinobaňa – Strieborná
- Deň detí v Cinobani
- Oslava SNP – kladenie vatry
- Hornohradské športové dni
- Hasičské súťaže
- Futbalové turnaje
- Deň matiek
- Vianočný koncert

3 SWOT analýza

Tabuľka 14 Vyhodnotenie zrealizovaných projektov za predchádzajúce obdobie od r. 2014-2021

p. č.	Názov investície	Rok uzavretia zmluvy	Žiadaná dotácia (€)	Zdroj financovania, Riadiaci orgán (RO), Investor
1.	Národná kultúrna pamiatka Zvonica 487/0	2015	6000 €	Ministerstvo kultúry SR
2.	Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia v obci Cinobaňa	2015	247 750 €	Ministerstvo hospodárstva SR
3.	Zvýšenie kapacity materskej školy v obci Cinobaňa	2017	296 660,70 €	Ministerstvo práce , sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
4.	Zníženie energetickej náročnosti budovy obecného úradu Cinobaňa	2018	380 801,86 €	Ministerstvo životného prostredia SR
5.	Rekonštrukcia strechy zdravotného strediska obce Cinobaňa	2018	20 000 €	Úrad vlády Slovenskej republiky
6.	"Rekonštrukcia základnej školy" - rekonštrukcia sociálnych zariadení	2018	50 000 €	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
7.	Prestavba bývalej centrálnej kotolne v Cinobani na hasičskú zbrojnicu	2018	30 000 €	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
8.	Rekonštrukcia kultúrneho domu a kuchynky v kultúrnom dome	2019	50 000 €	Ministerstvo financií Slovenskej republiky
9.	Zavedenie kamerového systému v obci Cinobaňa ako nástroja prevencie kriminality	2019	12 500 €	Ministerstvo vnútra SR – Okresný úrad Banská Bystrica
10.	Revitalizácia verejných priestranstiev sídliska v Cinobani	2019	178 346,77 €	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

11.	Vybudovanie parkovísk v obci Cinobaňa, časť Katarínska Huta a Turičky	2019	42 590,10 €	MAS Hornohrad
12.	Zlepšenie stavu kultúrneho domu v obci Cinobaňa prostredníctvom rekonštrukcie časti interiéru	2020	30 000 €	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
13.	Dobudovanie infraštruktúry miestnych komunikácií a chodníkov v obci Cinobaňa.	2020	265 453,79 €	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky
14.	Výmena okien a dverí na kultúrnom dome	2020	40 000 €	Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu

Prehľad investičných a neinvestičných zámerov za obdobie 2014 – 2020

Popis zámeru	Rozpočet celkom v €	Vlastné zdroje v €/%	Zdroje EU v €/%	Zdroje iné v €/%	Začiatok realizácie	Opatrenie PHSEKR 2014-2020
Investičné zámery						
Rekonštrukcia strechy a výmena okien v MŠ	19 000	19 000/100	-	-	2014	1.2.
Zateplenie budovy KD	181 000	18 100/10	162 900/90	-	2014	1.2.
Rekonštrukcia zvonice v Turičkách	6 000	600/10	-	5 400/90	2015	1.3.
Výmena okien na KD v Turičkách	7 000	700/10	-	6 300/90	2015	1.2.
Vybudovanie chodníka v obci	2 000	2 000/100	-	-	2015	1.1.
Oprava fasády budovy obecného úradu	7 000	700/10	-	6 300/90	2015	1.2.
Oprava fasády budovy KD v Turičkách	2 500	250/10	-	2 250/90	2015	1.2.

Vybudovanie cesty k IBV	75 000	7 500/10	67 500/90	-	2014	1.1.
Rekonštrukcia ČOV	12 000	1 200/10	10 800/90	-	2014	1.1.
Vybudovanie urnového hája	1 000	1000/100	-	-	2014	1.2.
Vybudovanie a úprava autobusových zastávok	8 000	800/10	-	7 200/90	2014	1.3.
Rekonštrukcia a dobudovanie kanalizácie v obci	1 700 000	170 000/10	1 530 000/90	-	2015	1.1.
Súhrn	2 020 500	221 850	1 771 200	27 450	-	
Neinvestičné zámery						
Podpora sociálnych služieb v obci	-	-	-	-	2015	2.1.
Výsadba zelene na verejných	2 000	2 000/100	-	-	2014	1.3.
Terénna sociálna práca	-	-	-	-	2014-2020	2.1.
Podpora rozvoja CR a kultúry	-	-	-	-	2014-2020	3.3.
Súhrn	2 022 500	223 850	1 771 200	27 450	-	

Na základe porovnania PHRSR za minulé obdobie 2014 – 2020 sa podarilo naplniť väčšinu plánovaných projektov. Z celkových plánovaných investičných projektov v počte 12 obec zrealizovala 7 investičných projektov.

Silné stránky	Slabé stránky
<u>Prírodné:</u> - pekna príroda s bohatou faunou a flórou - možnosti poľovníctva - existencia rôznych typov ovocných stromov - zdroj kaolínu - tiché prostredie pre bývanie <u>Ľudské:</u> - aktívna činnosť niektorých občanov v záujmových organizáciách – požiarnici, športovci, regionálne združenia a pod. - aktívne zapojenie obce do regionálnych aktivít - obec je členom regionálnych združení - ľudia vedia prejavíť úctu aj uznanie	<u>Prírodné:</u> - len čiastočné využitie prírodných zdrojov a ich finalizácia - malé znečisťovanie prírodných zdrojov - ČOV – potreba intenzifikácie súčasnej ČOV <u>Ľudské:</u> - negatívny postoj niektorých obyvateľov k smerovaniu rozvoja obce - migrácia mladých ľudí do iných regiónov a zahraničia - nepriaznivá demografická štruktúra obyvateľstva - zväčšujúca sa skupina občanov, ktorí sa ocitli v zlej sociálnej situácii - strata pracovných návykov a vysoká nezamestnanosť – vplyv na každodenný život

– existencia a aktívna činnosť ZŠ a MŠ – medziľudské vzťahy – vzťah ľudí k obci – propagácia obce – zhodnotenie ľudského, prírodného aj materiálneho potenciálu v prospech obyvateľov – zachované tradičné remeslo – garbiar – existencia zboru pre občianske záležitosti – školstvo na dobrej úrovni <u>Ekonomické:</u> – dobrá kvalita pôdy – prírodný potenciál pre malé podnikanie (CR, poľnohospodárstvo) – separovanie zberu odpadu v obci – využívanie projektovej podpory z fondov EÚ – dobrá dostupnosť základných služieb – hospodárenie obce <u>Kultúrne:</u> – historické a kultúrne tradície – spoluorganizovanie regionálnych aktivít (Dni MR HORNOHRAD – klobásový festival, Hornohradské športové dni, cykloturistika a pod.) – bohatý spoločenský život – tradičné podujatia – zrekonštruované fresky – kultúrno-historické pamiatky – drevená zvonica, kostol – archeologické vykopávky z pilínskej a kyjatickej kultúry – významné osobnosti, rodáci, aj súčasní – web stránka obce <u>Materiálne:</u> – plynofikácia a vodovod v obci- časť – zrekonštruované komunikácie - časť – snaha o skrášlenie vzhľadu obce – nové centrum obce, čistota obce – športový areál – komunitné centrum	– kriminalita už aj u mladých občanov – zlé správanie sa ľudí k verejnému majetku – apatia občanov – neprispôsobiví občania – slabá komunikácia zo strany obce k občanom <u>Ekonomické:</u> – odliv kvalifikovanej pracovnej sily – nízka kúpyschopnosť obyvateľstva – slabá ponuka a dostupnosť služieb pre obyvateľov – nízka ponuka pracovných príležitostí v obci – slabá a málo kvalitná ponuka služieb – stagnácia poľnohospodárstva – nedostatok investícií v agrárnom sektore – nedostatočný počet spojov do obce – kriminalita – škody krádežami, u mládeže rastúca – celosvetová transformácia ekonomiky, hospodárska kríza – nepravidelné spoje, zlé spojenie s mestom Poltár (lekári, úrady...) – absencia mäsiarstva, bankomatu, cukrárne <u>Kultúrne:</u> – nedostatok kapitálu pre rozvoj kultúrneho života – upadajúci záujem mládeže o historické hodnoty – chátranie kultúrnych pamiatok – málo kultúrnych podujatí <u>Materiálne:</u> – kanalizačná sieť – potreba dobudovania – nedobudovaná infraštruktúra – dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov – niektoré budovy si vyžadujú rekonštrukcie – materská škola – majetkovo - právne nevysporiadané pozemky a nehnuteľnosti – chýbajúca infraštruktúra pre sociálne služby – napr. denný stacionár – chýbajúce nájomné byty a garáže, – chýbajúce stavebné pozemky – chýbajúce fitness centrum pre mládež - rekonštrukcia miestnych komunikácií <u>Environmentálne:</u> - nedostatok kapitálu pre zavádzanie zdrojov typu OZE - prísna legislatíva pre nakladanie s odpadmi - chýbajúci zberný dvor pre odpady - dobudovanie kanalizácie v obci
--	---

<u>Environmentálne:</u> – Prístup k odpadovému hospodáreniu – separovanie, záujem o využívanie OZE <u>Cestovný ruch:</u> – vhodné podmienky na rozvoj agroturistiky – zaujímavé prostredie v okolí - turistika – početné turistické akcie do okolia – výborné podmienky pre turistiku – dobré podmienky pre poľovníctvo – ochrana prírody	<u>Cestovný ruch:</u> – nedostatočné využívanie prírodného potenciálu – zanikajúce praktiky ľudovej výroby – chýbajúce podnikateľské subjekty podnikajúce v cestovnom ruchu
Príležitosti	Ohrozenia
<u>Ekonomické:</u> – možnosť získania finančného príspevku zo zdrojov EÚ – integrácia do regionálnych aktivít v ekonomickej a iných oblastiach – využitie prírodných podmienok a polohy obce v rozvoji cestovného ruchu – rozvoj nových foriem miestnej zamestnanosti (agroturistika, sociálne služby v zariadeniach rodinného typu) – rozšírenie podnikateľskej základne pre malých živnostníkov so službami pre obyvateľov – participovanie na regionálnych integrovaných stratégiách <u>Sociálne:</u> – výstavba nových bytových domov – podpora sociálnej starostlivosti v obci – komunitné centrum – komunitná starostlivosť o ľudí odkázaných na pomoc iných – využitie nepoužívaných budov na sociálny účel (opatrovateľská služba) – ponuka atraktívneho bývania na vidieku – zriadenie fitness centra pre mládež <u>Environmentálne:</u> – podpora ochrany životného prostredia – zvýšenie podielu využívaného komunálneho odpadu	<u>Miestne:</u> – pokles záujmu o malé a stredné podnikanie v obci (úpadok ekonomickej činnosti, služieb a pod., sociálne dôsledky vysokej nezamestnanosti.) – prehlbovanie nízkej kúpyschopnosti obyvateľstva – rast sociálnej biedy v rodinách – vyludňovanie obce kvôli odchodu za prácou – zvýšenie znečisťovania povrchových a podzemných vôd bez rekonštrukcie kanalizácie a ČOV – prehlbovanie kriminality a zvyšovanie ekonomických škôd – obavy obyvateľov o ich bezpečnosť <u>Regionálne:</u> – oslabenie ekonomickej stability regiónu Poltár s dosahom na malé obce okresu – rast nezamestnanosti a sociálnej biedy – pokles kvalifikovanosti pracovných síl – nezaujímavý región pre investorov – nie sú jasné nosné piliere politiky rozvoja CR v regióne <u>Národné:</u> – legislatívne podmienky pre poľnohospodársku výrobu – časté zmeny, aj zmeny z EÚ – cenová politika v poľnohospodárstve – nepriaznivé podmienky pre MSP - odvodová záťažnosť, legislatívne prekážky

– využívanie alternatívnych zdrojov obnoviteľných energií – legislatívne vysporiadanie a využitie neužívaného bytového a domového fondu	
--	--

H Kľúčové disparity a faktory rozvoja

Kľúčové disparity:

- len čiastočné využitie prírodných zdrojov a ich finalizácia,
- nedobudovaná infraštruktúra,
- migrácia mladých ľudí do iných regiónov a zahraničia,
- strata pracovných návykov a vysoká nezamestnanosť,
- nedostatočná ponuka niektorých služieb v obci,
- nedostatok kapitálu na realizáciu väčších investícií,
- slabé využívanie alternatívnych zdrojov energie,
- čierne skládky.

Hlavné faktory rozvoja:

- možnosť získania finančných príspevkov zo zdrojov EÚ,
- využitie potenciálu pre rozvoj poľnohospodárstva,
- skvalitnenie a modernizovanie infraštruktúry,

Vyhodnotenie zapojenia verejnosti do dotazníkového prieskumu obyvateľov obce Cinobaňa

Výsledky tohto prieskumu predstavujú jeden zo zdrojov pre tvorbu SWOT analýzy a následne pre formovanie stratégie rozvoja obce. Ďalším cieľom uskutočneného prieskumu bolo informovať obyvateľov obce o tom, že sa takýto dokument pre ich obec pripravuje a že aj oni sa môžu reálne zapojiť do jeho tvorby. Tento fakt môže prispieť k zlepšeniu vzťahov v obci a k vytvoreniu pocitu spolupatričnosti, ale aj spoluzodpovednosti obyvateľov k jej rozvoju.

Prieskum sa konal v mesiacoch júl až august 2021. Otázky dotazníka boli zamerané na zisťovanie názorov na oblasti kvality života v obci.

Dotazník obsahoval celkom 18 uzavretých aj otvorených otázok. Vyplnených bolo 76 dotazníkov elektronicky.

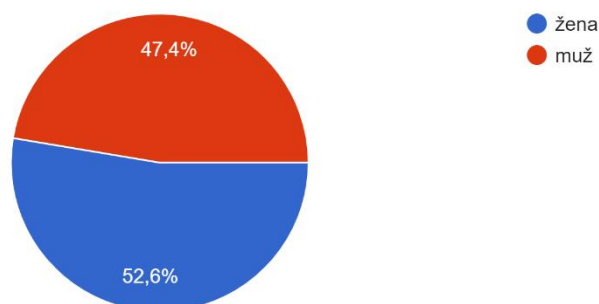
Zdroj tabuliek a grafov: spracovateľ

1.Respondenti podľa pohlavia.

Na vyplnení dotazníka sa zúčastnilo 40 (52,60%) žien a 36 (47,40%) mužov.

1.Vaše pohlavie

76 odpovedí

2. Vekové rozloženie respondentov.

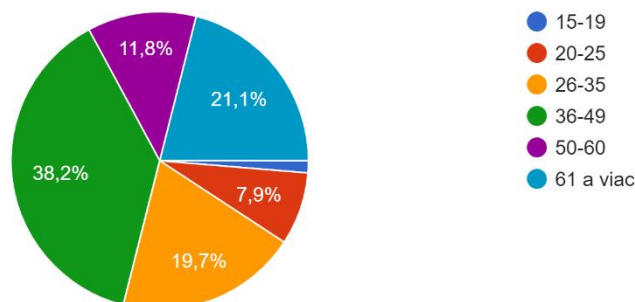
Záujem o účasť na dotazníkovej aktivite bola najviac u vekovej kategórie od 36-49 rokov a obyvatelia nad 61 rokov. Kategória vekovej kategórie 36-49 rokov mala 38,2 % zastúpenie a obyvatelia nad 61 rokov mali 21,1 %. Ďalšou najviac zastúpenou kategóriou boli obyvatelia vo veku od 26-35 rokov – 19,7 %, nasledujú obyvatelia od 50-60 rokov – 11,8 % a obyvatelia od 20-25 rokov – 7,9 %. Najmladšia kategória sa zúčastnila v dotazníkovom prieskume zastúpená jedným respondentom – 1,3 %.

Veková hranica	Počet respondentov	%
15-19 rokov	1	1,3
20-25 rokov	6	7,9
26-35 rokov	15	19,7
36-49 rokov	29	38,2
50-60 rokov	9	11,8
61 rokov a viac	16	21,1

2.Vyznačte prosím, do ktorej vekovej kategórie patríte.

76 odpovedí

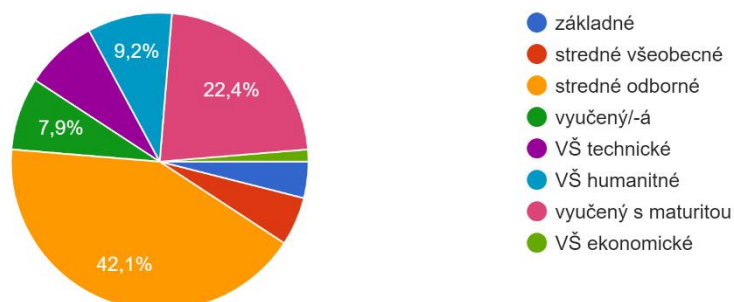
3.Vzdelanie respondentov.

Najviac zapojených respondentov malo stredné odborné vzdelanie- 42,1 %, vyučených s maturitou bolo 22,4 %, VŠ humanitné bolo 9,2 %, vyučený bolo 7,9 % rovnako ako VŠ technické, stredné všeobecné mali 5,3 % a VŠ ekonomické mal jeden respondent.

Vzdelanie respondentov	počet	%
základné	3	3,9
Stredné všeobecné	4	5,3
Stredné odborné	32	42,1
Vyučený/-á	6	7,9
VŠ technické	6	7,9
VŠ humanitné	7	9,2
Vyučený s maturitou	17	22,4
VŠ ekonomické	1	1,3

3.Najvyššie vzdelanie:

76 odpovedí

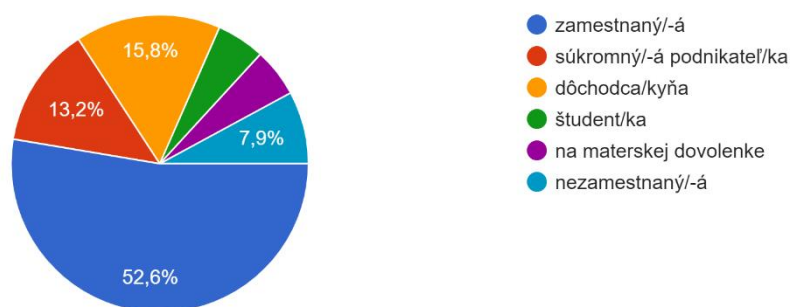
4. Pracovná aktivita respondentov.

Z pohľadu pracovnej aktivity najviac bolo zamestnaných respondentov - 52,6 % (40 respondentov), 15,8 % respondentov v dôchodkovom veku (10 respondentov), 13,2 % súkromní podnikatelia, 7,9 % tvorili nezamestnaní a ženy na materskej dovolenke a študenti tvorili 5,3%

Ekonomická aktivita	počet	%
zamestnaný	40	52,6
súkromný/á podnikateľ/ka	10	13,2
dôchodca/kyňa	12	15,8
študent/ka	4	5,3
na materskej dovolenke	4	5,3
nezamestnaný	6	7,9

4.Ekonomická aktivita:

76 odpovedí

5. Dĺžka života v obci.

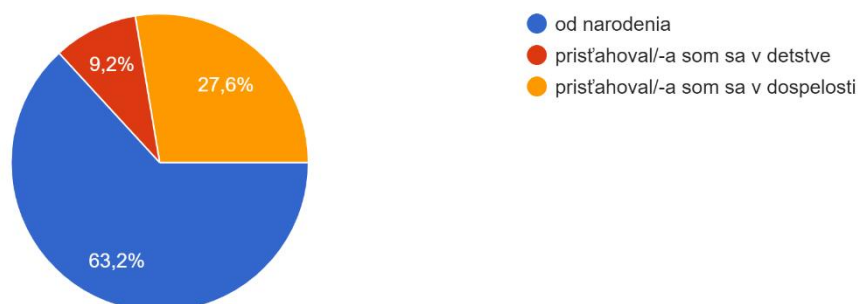
Väčšina respondentov žije v obci od narodenia 63,2% (48 respondentov), 27,6 % (21 respondentov) sa prisťahovali v dospelom veku a 9,2% (7) sa prisťahovali v ešte v detstve.

Dĺžka života	počet	%
Od narodenia	48	63,2
Prisťahoval/-a som sa v detstve	7	9,2
Prisťahoval/-a som sa v dospelosti	21	27,6

5. Ako dlho žijete v obci?

76 odpovedí

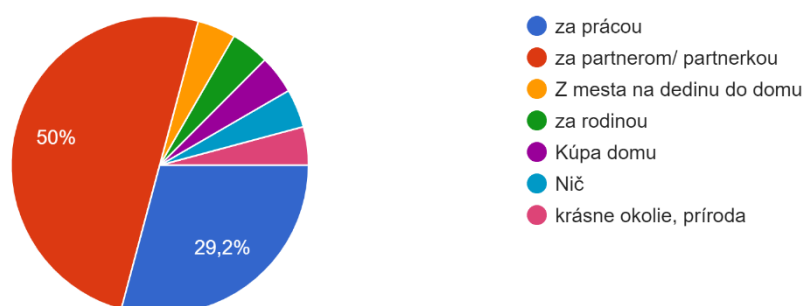
6. Dôvod prist'ahovania sa do obce.

Polovica respondentov sa prist'ahovala do obce za partnerom (12 respondentov), ďalších 7 respondentov sa prist'ahovali kvôli práci (29,2%) a z mesta na dedinu do domu, za rodinou, kúpa domu, krásne okolie a príroda odpovedal len jeden respondent s 4,2 %.

Dôvod prist'ahovania sa	počet	%
Za prácou	7	29,2
Za partnerom/partnerkou	12	50
Z mesta na dedinu do domu	1	4,2
Za rodinou	1	4,2
Kúpa domu	1	4,2
Nič	1	4,2
Krásne okolie, príroda	1	4,2

6.V prípade, že ste sa prist'ahovali v dospelosti, aký bol dôvod prist'ahovania?

24 odpovedí

7. Bývanie na vidieku alebo v meste.

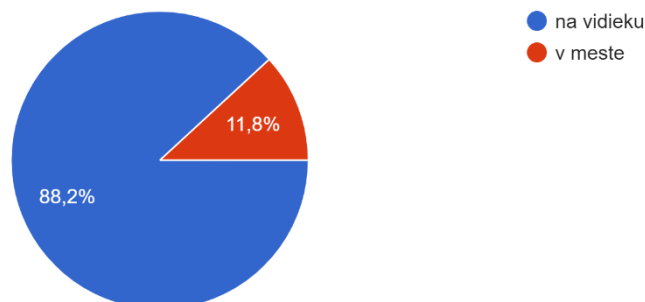
Až 88,2 %, čo predstavuje 67 respondentov dali prednosť bývaniu na vidieku, oproti 9 respondentom (11,8 %), ktorí by radšej bývali v meste.

Prednosť bývania	počet	%
Na vidieku	67	88,2
V meste	9	11,8

7.Keby ste mali na výber, dali by ste prednosť bývaniu:

76 odpovedí

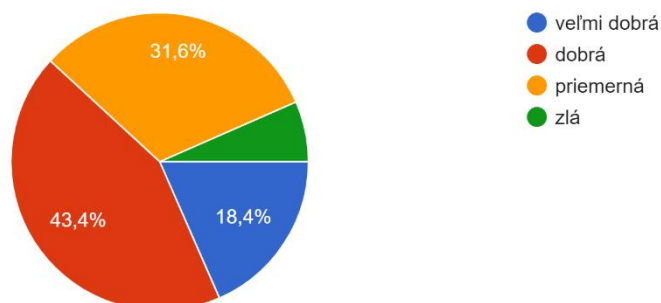
8. Kvalita života v Cinobani.

Najviac respondentov hodnotia kvalitu života v obci za dobrú, a to až 33, čo tvorí 43,4 %. Priemernú kvalitu života v obci ohodnotilo 24 respondentov s 31,6 %. Veľmi dobrá kvalita života v obci je podľa 14 respondentov (18,4 %) a ako zlú kvalitu života v obci ohodnotilo 5 respondentov s 6,6 %.

Kvalita života v obci	počet	%
Veľmi dobrá	14	18,4
Dobrá	33	43,4
Priemerná	24	31,6
Zlá	5	6,6

8.Ako by ste charakterizovali kvalitu života v Cinobani?

76 odpovedí

9. Rozvoj napredovania obce za posledných 10 rokov.

Napredovanie obci za posledných 10 rokov hodnotí pozitívne 42 respondentov, čo predstavuje viac ako polovicu opýtaných (55,3%), Veľmi pozitívne hodnotí 17 respondentov (22,4%).

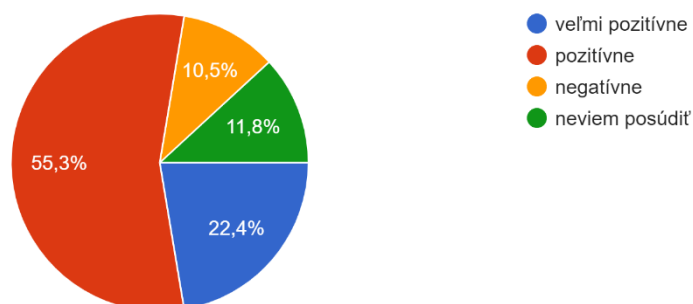

Negatívny rozvoj obce posúdilo 8 respondentov s 10,5 %. Rozvoj napredovania obce nevie posúdiť 9 respondentov (11,8%).

Rozvoj napredovania obce	počet	%
Veľmi pozitívne	17	22,4
Pozitívne	42	55,3
Negatívne	8	10,5
Neviem posúdiť	9	11,8

9.Ako hodnotíte rozvoj a napredovanie obce za posledných 10 rokov?

76 odpovedí

10. Zapájanie miestnych aktérov do činnosti niektorého záujmového/občianskeho združenia v obci Cinobaňa.

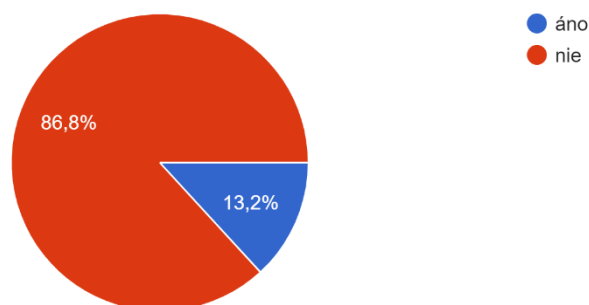
Až 86,8 % čo predstavuje 66 respondentov odpovedalo, že sa nezapája do činnosti miestnych občianskych/záujmových združení. Do činnosti sa zapája 10 respondentov, čo predstavuje 13,2%.

Zapájanie sa do činnosti	počet	%
áno	10	13,2
nie	66	86,8

10. Zapájate sa do činnosti niektorého záujmového/občianskeho združenia vo Vašej obci? Ak áno, uveďte názov a v akej oblasti života pôsobí

76 odpovedí

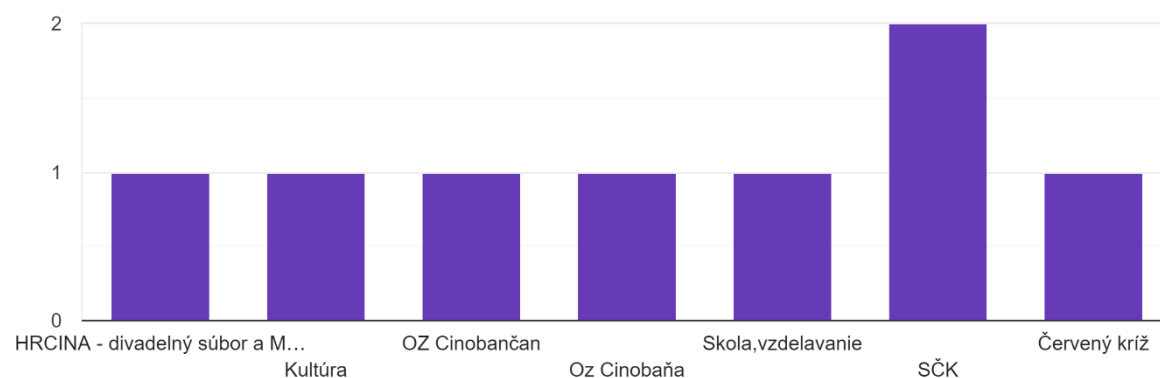
11. Zapojenosť respondentov do združenia v rôznych oblastiach života.

Respondenti uviedli združenia, do ktorých sa zapájajú:

- HrCiNa divadelný súbor – 1 respondent
- Miestny Spolok Slovenský červený kríž – 4 respondenti
- kultúra – 1 respondent
- občianske združenie Cinobančan – 2 respondenti
- škola a vzdelávanie – 1 respondent

11. Ak sa zapájate, uveďte názov združenia a v akej oblasti života pôsobí?

8 odpovedí

12. Záujem o správu obce a názor na činnosť samosprávy.

Na túto otázku odpovedalo 76 respondentov. Respondenti uviedli rôzne názory: kultúra, vysporiadanie obhospodarovanej pôdy, výstavba bytov, akcie pre ľudí, fitness centrum pre mládež, oprava ciest a výstavba nových garáží, venovať sa viac environmentálnym oblastiam

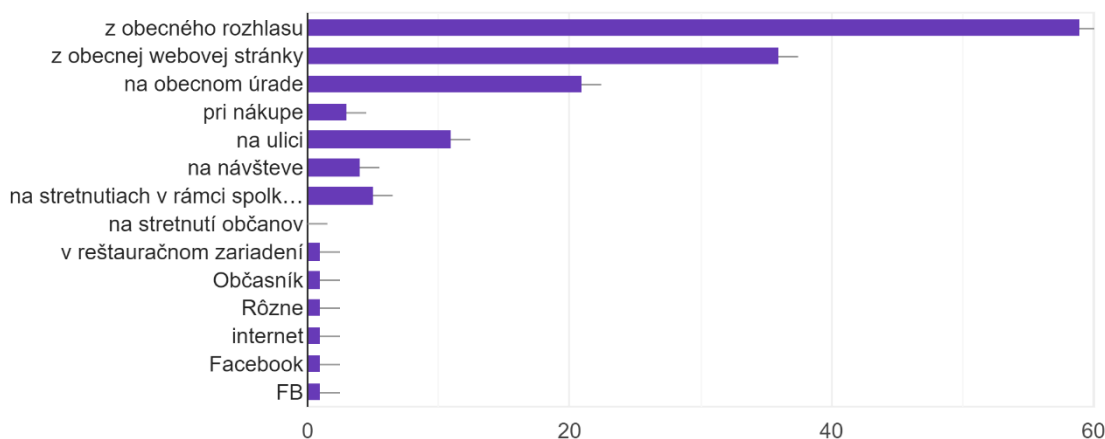
(zberný dvor), kanalizácia, transparentnosť verejného obstarávania, komunikácia s verejnosťou, zabrániť odchodu mladých ľudí, rómska otázka, odpadové hospodárstvo, obnova železničnej dopravy, verejné stretnutie aspoň raz do roka s poslancami a zástupcami obce.

13. Zdroje informovania v obci.

Najväčším zdrojom informácií je vysielanie obecného rozhlasu, až 59 respondentov uviedlo tento zdroj. Informácie získavajú obyvatelia cez internetovú stránku obce – 36 respondentov, ale aj obce priamo na obecnom úrade 21 a tiež na ulici od iných obyvateľov 11.

13.Kde sa najčastejšie dozviete potrebné informácie o verejnom dianí v obci?(vyznačte, prosím, najviac 3 odpovede)

76 odpovedí

14. Využitie prostriedkov z fondov EÚ v infraštruktúre obce

Názor na čerpanie prostriedkov z EÚ býva u obyvateľov ovplyvňovaný nedostatkom informácií o celom systéme a procese čerpania prostriedkov na projektové zámery. Najčastejšie sa objavovali zámery do oblasti infraštruktúry – nájomné byty, kanalizácia, cesty a chodníky, infraštruktúra, sociálne zariadenia, zámery na podporu zamestnanosti, investovanie do opráv kultúrnych pamiatok, investovanie do budovania ihrísk, športových aktivít, do podpory podnikania, vybudovanie zberného dvora, cestovný ruch.

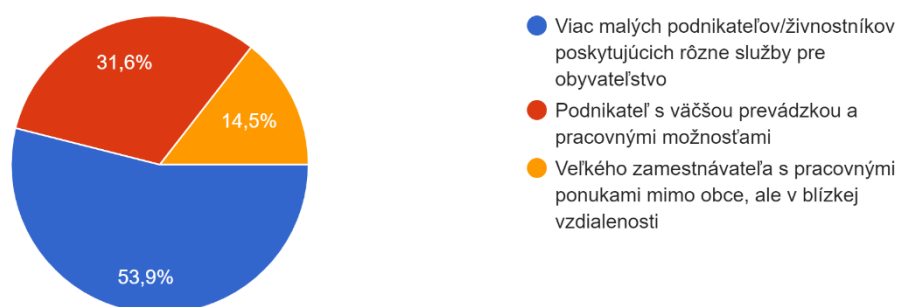

15. Dostupnosť zamestnania.

14,5 % (11) opýtaných si praje veľkého zamestnávateľa mimo obce, je ochotná cestovať za prácou menšie vzdialenosti. Podnikateľ s väčšou prevádzkou v obci je zaujímavý pre 31,6 % (24) respondentov, snáď aj preto, že v minulosti takýto zamestnávateľ v obci pôsobil. Až 53,9% (41) respondentov by privítalo viac malých podnikateľov v obci.

15.Ktorú možnosť by ste preferovali vo Vašej obci?

76 odpovedí

16. Spokojnosť s kvalitou služieb a vybavenia obce.

Tieto atribúty slúžiace obyvateľom obce boli respondentmi hodnotené bodovaním. Škála spokojnosti bola vyjadrená hodnotami od 1 do 5, kde 1 – spokojnosť a 5 – nespokojnosť s uvedenou položkou. Podľa počtu bodov boli položky zoradené do nasledovnej tabuľky, kde najvyšší počet bodov znamená najväčšiu nespokojnosť obyvateľov a najnižší počet bodov vyjadruje spokojnosť respondenta.

Služby a vybavenie obce	Počet pridelených bodov
dom smútku	152
požiarna ochrana	161
stav verejnej zelene	162
stav chodníkov	171
všeobecná zdravotnícka starostlivosť	179
dostupnosť verejného internetu	181
pokrytie signálom mobilných sietí	184
možnosti športového vyžitia	190
možnosti kultúrneho vyžitia	191
knižnica	193
ponuka služieb a obchodov	201
školsťvo	204
bezpečnosť a ochrana osobného majetku	211
možnosti vzdelávania dospelých	212
stav kanalizácie	213

<i>vzhlad obce, verejných priestranstiev</i>	215
<i>bytová infraštruktúra (možnosti získania bytu, domu, kúpa nehnuteľností, pozemku)</i>	226
<i>záujem obyvateľov o veci verejné</i>	228
<i>poskytovanie sociálnych služieb (opatrovateľská služba a pod.)</i>	228
<i>iné.....</i>	230
<i>vzťah obyvateľov k svojej obci</i>	233
<i>stav miestnych komunikácií</i>	236
<i>dostupnosť služieb (oprava obuvi, čistiareň a pod.)</i>	239

Poradie atribútov v tabuľke ukazuje, že najviac nespokojní sú respondenti s dostupnosťou služieb, ako sú oprava obuvi, šatstva a pod. Veľký dopyt je aj po poskytovaní sociálnych služieb a rekonštruovaní kanalizácie, ciest a bytovej infraštruktúry. Najviac spokojní sú obyvatelia s domom smútku, požiarou ochranou, stavom chodníkov a verejnej zelene. Obec je v oblasti projektových opatrení aktívna, takže je predpoklad, že dostupnosť služieb sa bude stále zlepšovať.

17. Najnaliehavejšie oblasti pre riešenie

V tejto otázke mali respondenti uviesť podľa nich prvé tri najnaliehavejšie oblasti, ktoré si vyžadujú akútne riešenie. Za najdôležitejší problém, ktorý je potrebné riešiť, označili respondenti miestne komunikácie. Rekonštrukcia komunikácií je finančne náročná investícia, ktorá by nadmerne zaťažila obecný rozpočet. Problém dopravy súvisí s dochádzkou do zamestnania, vzdialenosť od ekonomických centier, ale aj počet spojov obmedzuje obyvateľov pri zamestnávaní sa. Najmenej problematické sa javia podľa počtu pridelených bodov výstavba garáže, zastavenie ťažby stromov a verejné osvetlenie.

Problémové oblasti	počet pridelených bodov
<i>výstavba garáže na sídlisku</i>	1
<i>zastavenie ťažby stromov</i>	1
<i>verejné osvetlenie</i>	1
<i>regionálna spolupráca</i>	2
<i>obnova historických pamiatok</i>	4
<i>skrášlenie obce a čistota verejných priestranstiev</i>	5
<i>zber a separácia odpadov</i>	6
<i>kultúra a vzdelanie</i>	7
<i>doprava</i>	7
<i>podmienky na podnikanie</i>	7
<i>záujem občanov o veci verejné</i>	8

<i>cestovný ruch</i>	10
<i>zneškodnenie divokých skládok</i>	12
<i>šport a oddych</i>	16
<i>sociálna starostlivosť</i>	16
<i>životné prostredie</i>	16
<i>bezpečnosť občanov</i>	23
<i>bývanie</i>	24
<i>kanalizácia</i>	32
<i>miestne komunikácie</i>	35

18. Výnimočnosť, úspešnosť obce.

Vo väčšine sa zhodli na tom, že zaujímavou a úspešnou robí ich obec činnosť základnej školy a kultúrny život. Oceňovali zdravotníctvo v obci, prírodu, športové aktivity, rekonštrukciu domu smútku, históriu obce, upravené verejné priestranstvá.

4. VÍZIA OBCE Cinobaňa

Obec Cinobaňa je rozvíjajúcou sa a dobre infraštruktúrne vybavenou obcou s progresívnym demografickým vývojom a množstvom pracovných príležitostí. Obec predstavuje pre obyvateľov kvalitné a zdravé miesto na bývanie, vzdelávanie a trávenie voľného času.

Obec Cinobaňa pre dosiahnutie tejto vízie podporí prechod na Obehové hospodárstvo, systém pre tvorbu produktov na uzavretom cykle za účasti všetkých aktérov pre ekologickú stabilitu krajiny a ekonomickú udržateľnosť rozvoja regiónu s dopadom na sociálne spravodlivé pracovné a obývatel'né prostredie.

5. Strategický cieľ

Zvyšovať kvalitu života obyvateľov prostredníctvom obnovy a dobudovania infraštruktúry, ochrany životného prostredia a skvalitnenia vzdelávania, kultúrneho a športového života, aby bola obec vhodným miestom pre plnohodnotný život všetkých vekových skupín obyvateľov.

Vychádzajúc z analýzy vnútorného aj vonkajšieho prostredia obce a zohľadnením názorov jej predstaviteľov a obyvateľov boli sformulované nasledovné prioritné oblasti a špecifické ciele.

Strategické ciele :

- Cieľ 1 INTELIGENTNEJŠÍ A KONKURENCIESCHOPNEJŠÍ REGIÓN
- Cieľ 2 ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN
- Cieľ 3 PREPOJENEJŠÍ REGIÓN
- Cieľ 4 SOCIÁLNEJŠÍ A INKLUZÍVNEJŠÍ REGIÓN
- Cieľ 5 REGIÓN BLIŽŠIE K OBČANOM

Tabuľka 15 Zoznam strategických cieľov

Priorita 1 INTELIGENTNEJŠÍ A KONKURENCIESCHOPNEJŠÍ REGIÓN
1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce
1.2 Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva
1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch
1.4. Informatizácia obce
Priorita 2 ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN
2.1 Životné prostredie
2.2 Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe a v službách
2.3 Odpadové a vodné hospodárstvo
Priorita 3 PREPOJENEJŠÍ REGIÓN
3.1 Dopravná infraštruktúra
Priorita 4 SOCIÁLNEJŠÍ A INKLUZÍVNEJŠÍ REGIÓN
4.1 Sociálne služby a zdravotníctvo
4.2 Vzdelávanie a šport
4.3 Kultúra
Priorita 5 REGIÓN BLIŽŠIE K OBČANOM
5.1 Propagácia a cestovný ruch
5.2 Ďalšia občianska infraštruktúra

Zdroj: vlastné spracovanie, apríl 2022

Tabuľka 16 Zoznam strategických a špecifických cieľov

Cieľ 1 INTELIGENTNEJŠÍ A KONKURENCIESCHOPNEJŠÍ REGIÓN
1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce
1.1.1 Rozvoj miestnej ekonomiky, podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci, zlepšenie podmienok pre podnikanie v obci
1.1.2 Realizácia vzdelávacích kurzov a podpora poradenskej činnosti v oblasti podnikania
1.2 Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva
1.2.1 Revitalizácia areálov priemyselných zón a hospodárskych dvorov PD
1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch
1.3.1 Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok
1.4 Informatizácia obce
1.4.1 Rozvoj informačných systémov samosprávy
1.4.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy

Cieľ 2 ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN
2.1 Životné prostredie:
2.1.1 Podpora Regionálnych centier obehového hospodárstva (RCOH)
2.1.2 Podpora informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP
2.2 Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe a v službách
2.2.1 Podpora výstavby, rekonštrukcie zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie
2.2.2 Zníženie energetickej náročnosti vo výrobe a v službách
2.2.3 Modernizácia, rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti verejných budov
2.2.4 Podpora obnoviteľných zdrojov energie
2.3 Odpadové a vodné hospodárstvo
2.3.1 Výstavba zberného dvora alebo kompostoviska
2.3.2 Vybudovanie prvkov drobnej architektúry pre umiestnenie komunálneho odpadu
2.3.3 Rekonštrukcia, rozšírenie alebo intenzifikácia ČOV
2.3.4 Dobudovanie kanalizačnej siete
Cieľ 3 PREPOJENEJŠÍ REGIÓN
3.1 Dopravná infraštruktúra:
3.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov v obci
3.1.2 Výstavba a rekonštrukcia parkovísk a oddychových plôch
3.1.3 Výstavba, zriadenie prvkov a doplnkov dopravnej infraštruktúry (bezpečnostné prvky, el. nabíjacie stanice, smart riešenia ...)
Cieľ 4 SOCIÁLNEJŠÍ A INKLUZÍVNEJŠÍ REGIÓN
4.1 Sociálne služby a zdravotníctvo
4.1.1 Budovanie zariadení a podpora služieb starostlivosti pre obyvateľov
4.1.2 Podpora mladých rodín s deťmi
4.1.3 Vytváranie a zlepšenie podmienok pre marginalizované skupiny obyvateľstva

4.1.4 Podpora zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov
4.2 Vzdelávanie a šport
4.2.1 Modernizácia a dobudovanie zariadení povinnej školskej dochádzky
4.2.2 Rozvoj mimoškolskej činnosti a voľnočasové aktivity – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky
4.2.3 Rozvoj celoživotného vzdelávania a poradenstva pre všetky vekové skupiny
4.2.4 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy
4.2.5 Podpora zvyšovania počítačového vedomia obyvateľov obce
4.2.6 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručnosti a vedomosti o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb
4.3 Kultúra
4.3.1 Rekonštrukcia a výstavba kultúrnych zariadení
4.3.2 Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok
4.3.3 Podpora kultúrnych podujatí v obci
4.3.4 Propagácia kultúry a histórie obce (napr. kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos)
Cieľ 5 REGIÓN BLIŽŠIE K OBČANOM
5.1 Propagácia a cestovný ruch
5.1.1 Podpora rozvoja informačných kanálov, propagácia obce a územia(napr. aktualizácia www stránky obce, katalógy produktov a pod.)
5.1.2 Budovanie informačných tabúl v obci
5.1.3 Podpora vytvárania nových atraktivít v obci
5.1.4 Podpora rozvoja cestovného ruchu, agroturistiky a prírodného turizmu a podpora ubytovacích kapacít
5.2 Ďalšia občianska infraštruktúra
5.2.1 Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry (športoviská, detské ihriská)
5.2.2 Zvýšenie bezpečnosti v obci (kamerové systémy, požiarna ochrana, iné bezpečnostné prvky...)

5.2.3 Podpora rozvoja služieb obyvateľstvu (občianska vybavenosť)
5.2.4 Rekonštrukcia a vybudovanie inžinierskych sietí
5.2.5 Výstavba a revitalizácia oddychových zón, parkov a ďalších verejných priestranstiev v obci
5.2.6 Revitalizácia a rozšírenie pietnych miest v obci

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 17 Vybrané špecifické ciele

Cieľ 1 INTELIGENTNEJŠÍ A KONKURENCIESCHOPNEJŠÍ REGIÓN
1.1 Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce
1.2 Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva
1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch
1.4 Informatizácia obce
Cieľ 2 ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN
2.1 Životné prostredie
2.2 Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe a v službách
2.2.3 Modernizácia, rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti verejných budov
2.3 Odpadové a vodné hospodárstvo
2.3.1 Výstavba zberného dvora alebo kompostoviska
Cieľ 3 PREPOJENEJŠÍ REGIÓN
3.1 Dopravná infraštruktúra
3.1.1 Výstavba zberného dvora alebo kompostoviska
3.1.2 Výstavba a rekonštrukcia parkovísk a oddychových plôch
3.1.3 Výstavba, zriadenie prvkov a doplnkov dopravnej infraštruktúry (bezp.prvky, el. nabíjacie stanice, smart riešenia ...)
Cieľ 4 SOCIÁLNEJŠÍ A INKLUZÍVNEJŠÍ REGIÓN
4.1 Sociálne služby a zdravotníctvo
4.2 Vzdelávanie a šport

4.3 Kultúra
Cieľ 5 REGIÓN BLIŽŠIE K OBČANOM
5.1 Propagácia a cestovný ruch
5.2 Ďalšia občianska infraštruktúra

Implementačný plán a plán monitorovania

Programová časť dokumentu nadväzuje tak na strategickú, ako aj na analytickú časť PHSR obce Cinobaňa. Základom programovej časti dokumentu je stanovenie opatrení a aktivít, ktoré zabezpečia uskutočnenie PHSR obce.

Na základe zistených nedostatkov v obci, jej slabých stránok a názorov občanov boli sformulované nasledovné opatrenia a aktivity. Prostredníctvom realizácie konkrétnych aktivít bude možné zlepšiť kvalitu života obyvateľov obce a podporiť kultúrne a športové aktivity jej obyvateľov.

Ukazovatele vstupov, výsledkov, dopadov PHRSR

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 18 Zoznam ukazovateľov Priority 2 ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/ Rok
					Rok 2022	2027
2.2 Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe a v službách						
2.2.3 Modernizácia, rekonštrukcia a zníženie energetickej náročnosti verejných budov						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	2.2.3 Rekonštrukcia budovy materskej školy	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	počet	0	1
	Plocha zateplenia	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	m²		
2.3 Odpadové a vodné hospodárstvo						
2.3.1 Výstavba zberného dvora alebo kompostoviska						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	2.3.1 Výstavba zberného dvora v obci Cinobaňa	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	počet	0	1
	Počet zberných dvorov	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	ks	0	1

Zoznam ukazovateľov Cieľ 3 PREPOJENEJŠÍ REGIÓN

Názov ukazovateľa	Ukazovateľ	Definícia	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota/Rok
					Rok 2022	2024
3.1 Dopravná infraštruktúra						
3.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov v obci						
Hlavné ukazovatele: výstupu sledku dopadu	3.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	počet		
	Dĺžka miestnych komunikácií	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	m		
3.1.2 Výstavba a rekonštrukcia parkovísk a oddychových plôch						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	3.1.2 Výstavba oddychovej plochy na sídlisku	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	počet		
3.1.3 Výstavba, zriadenie prvkov a doplnkov dopravnej infraštruktúry (bezprvky, el. nabíjacie stanice, smart riešenia ...)						
Hlavné ukazovatele: výstupu výsledku dopadu	3.1.3 Revitalizácia námestia	Ukazovateľ výstupu	OcÚ	počet		

Zdroj: vlastné spracovanie, máj 2022

Cieľom realizačnej časti je identifikovanie postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, systému monitorovania a hodnotenia jeho plnenia, vecného a časového harmonogramu jeho realizácie formou akčného plánu.

Vzhľadom k veľkosti obce je za realizáciu PHSR zodpovedný starosta obce, ktorého rozhodnutia podliehajú schváleniu zastupiteľstvom. Jednotlivé úlohy v rámci realizácie PHSR budú teda rozdeľované v závislosti od rozhodnutia zastupiteľstva.

Vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov dokumentujú nasledovné Akčné plány.

Tabuľka 19 Akčný plán pre Prioritu 2 ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN

Strategický cieľ, špecifický cieľ, aktivita	Predpokladaný termín realizácie	Zodpovedný	Zdroje financovania
2.2 Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe a v službách			
<i>ŠC 2.1.3 Rekonštrukcia budovy materskej školy</i>			
Aktivita - Vypracovanie projektovej dokumentácie	2023	Starosta	EŠIF, ŠR; Plán obnovy a odolnosti vlastné zdroje, úverové zdroje
Príprava Žiadosti o NFP			
Aktivita - Verejné obstarávanie	2023	Starosta	
Aktivita - Realizácia projektu	2023	Starosta	
2.3 Odpadové a vodné hospodárstvo			
<i>ŠC 2.3.1 Výstavba zberného dvora v obci Cinobaňa</i>			
Aktivita - Vypracovanie projektovej dokumentácie	2022-2023	Starosta	EŠIF, ŠR; Plán obnovy a odolnosti vlastné zdroje, úverové zdroje
Príprava Žiadosti o NFP			
Aktivita - Verejné obstarávanie	2022-2023	Starosta	
Aktivita - Realizácia projektu	2022-2023	Starosta	

Tabuľka 20 Akčný plán pre Prioritu 3 PREPOJENEJŠÍ REGIÓN

Strategický cieľ, špecifický cieľ, aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie
3.1 Dopravná infraštruktúra			
ŠC 3.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií			
Aktivita - Vypracovanie projektovej dokumentácie Príprava Žiadosti o NFP	2022-2027	starosta	EŠIF, ŠR; Plán obnovy a odolnosti vlastné zdroje, úverové zdroje
Aktivita - Verejné obstarávanie	2022-2027	starosta	
Aktivita - Realizácia projektu	2022 - 2027	starosta	

Zdroj: vlastné spracovanie, máj 2022

Hodnotenie a monitorovanie PHRSR podobne ako aj jeho realizácia bude vykonávané starostom obce a poslancami obecného zastupiteľstva. Termíny hodnotenia a monitorovania budú konkretizované na základe aktuálnych potrieb.

Tabuľka 21 Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2022 - 2027		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2024	Na základe rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	V roku 2024	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková oblasť za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Na základe návrhu na revíziu PHRSR Na základe odklonenia sa od stanovených cieľov
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov Na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu

Finančná plán a zdroje krytia

Obsahom finančnej časti dokumentu je finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, ako aj inštitucionálna a organizačná stránka realizácie PHRSR obce.

Tabuľka 22 Finančný plán pre Prioritu 2 ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN

Strategický cieľ, špecifický cieľ	Termín	Odhadovaná výška projektu v Eur	Zdroje financovania
2.2 Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe a v službách			
2.2.3 Rekonštrukcia budovy materskej školy	2023	350 000	EŠIF, ŠR, Plán obnovy a odolnosti vlastné zdroje, úverové zdroje
2.3 Odpadové a vodné hospodárstvo			
2.3.1 Výstavba zberného dvora v obci Cinobaňa	2022 - 2023	600 000	EŠIF, ŠR, Plán obnovy a odolnosti

			vlastné zdroje, úverové zdroje
--	--	--	-----------------------------------

Zdroj: vlastné spracovanie, máj 2022

Tabuľka 23 Finančný plán pre Prioritu 3 PREPOJENEJŠÍ REGIÓN

Strategický cieľ, špecifický cieľ	Termín	Odhadovaná výška projektu v Eur	Financovanie
3.1 Dopravná infraštruktúra			
3.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	2022 - 2023	350 000	EŠIF, ŠR, Plán obnovy a odolnosti vlastné zdroje, úverové zdroje
3.1.2 Výstavba oddychovej plochy na sídlisku	2023	50 000	EŠIF, ŠR, Plán obnovy a odolnosti vlastné zdroje, úverové zdroje
3.1.3 Revitalizácia námestia	2023	50 000	EŠIF, ŠR, Plán obnovy a odolnosti vlastné zdroje, úverové zdroje

Zdroj: vlastné spracovanie, máj 2022

Tabuľka 24 Model viacdrojového financovania – intervenčná matica

Viacdrojové financovanie						
Prioritná oblasť	Celkové náklady	Verejné zdroje				Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	Obec	Spolu	
ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN	950 000 €				950 000€	-
2.2.3 Rekonštrukcia budovy materskej školy	350 000 €				350 000 €	-
2.3.1 Výstavba zberného dvora v obci Cinobaňa	600 000 €				600 000 €	-
PREPOJENEJŠÍ REGIÓN	450 000 €				450 000 €	-
3.1.1 Rekonštrukcia miestnych komunikácií	350 000 €				350 000 €	-
3.1.2 Výstavba oddychovej plochy na sídlisku	50 000 €			-	50 000 €	-
3.1.3 Revitalizácia námestia	50 000 €				50 000 €	-

Zdroj: vlastné spracovanie, máj 2022

Záver

PHRSR obce Cinobaňa je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiachobecného zastupiteľstva podľa potreby.

Názov PHSR:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce České Brezovo
Obdobie:	2022 - 2027
Územné vymedzenie:	Banskobystrický kraj, okres Poltár, obec Cinobaňa
Dátum schválenia PHSR obecným zastupiteľstvom	
Dátum platnosti:	

Zoznam obrázkov

Obrázok 1 Umiestnenie obce	10
Obrázok 2 Katastrálne územie obce	11
Obrázok 3 Zastúpenie pôdnych druhov v okrese Poltár.....	15
Obrázok 4 Územie zahrnuté do Nitrátovej smernice v okrese Poltár.....	17
Obrázok 5 Cinobanský potok	17
Obrázok 6 Hobby trasa pre cykloamatérov	27
Obrázok 7 Mapa pokrytia O2.....	28
Obrázok 8 Mapa pokrytia Orange	29
Obrázok 9 Mapa pokrytia Slovak Telekom.....	29
Obrázok 10 Drevená zvonica v Turičkách	32

Zoznam Grafov

Graf č 1 Druhy pozemkov	14
Graf č 2 Štruktúra obyvateľstva podľa produktívnosti.....	20
Graf č 3 Vývoj počtu obyvateľov.....	21
Graf č 4 Štruktúra podľa národnosti.....	22
Graf č 5 štruktúra podľa vierovyznania.....	23
Graf č 6 počet stavebných objektov v obci	26

Zoznam Tabuliek

Tabuľka 1 Zámer spracovania PHSR.....	6
Tabuľka 2 Použité participatívne metódy	8
Tabuľka 3 Druhy pozemkov v obci Cinobaňa (ha)	14
Tabuľka 4 Pôdne druhy v obci Cinobaňa	15
Tabuľka 5 Štruktúra obyvateľstva obce Cinobaňa podľa produktívnosti od 2009 – 2012.....	19
Tabuľka 6 Štruktúra obyvateľstva obce Cinobaňa podľa produktívnosti od 2018 - 2021	19
Tabuľka 7 Počet obyvateľov 1998-2021	20
Tabuľka 8 Bilancia pohybu obyvateľstva obce Cinobaňa.....	21
Tabuľka 9 Obyvateľstvo podľa národnosti v obci Cinobaňa	22
Tabuľka 10 Štruktúra podľa vierovyznania.....	22
Tabuľka 11 Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania	23
Tabuľka 12 Typy domov v obci Cinobaňa.....	26
Tabuľka 13 Počet uchádzačov o zamestnanie a vývoj za posledné 3 roky	33
Tabuľka 14 Vyhodnotenie zrealizovaných projektov za predchádzajúce obdobie od r. 2014-2021.....	37
Tabuľka 15 Zoznam strategických cieľov	55
Tabuľka 16 Zoznam strategických a špecifických cieľov	55
Tabuľka 17 Vybrané špecifické ciele	58
Tabuľka 18 Zoznam ukazovateľov Priority 2 ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN.....	59
Tabuľka 19 Akčný plán pre Prioritu 2 ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN	60
Tabuľka 20 Akčný plán pre Prioritu 3 PREPOJENEJŠÍ REGIÓN.....	61

Tabuľka 21 Plán hodnotenia a monitorovania.....	61
Tabuľka 22 Finančný plán pre Prioritu 2 ZELENŠÍ NÍZKOUHLÍKOVÝ REGIÓN.....	61
Tabuľka 23 Finančný plán pre Prioritu 3 PREPOJENEJŠÍ REGIÓN.....	62
Tabuľka 24 Model viacdrojového financovania – intervenčná matica.....	62

Zoznam niektorých skratiek k strategickej časti dokumentu :

a i.- a iné

CR- cestovný ruch

ČOV- čistiareň odpadových vôd

EŠIF- Európske štrukturálne a investičné fondy

EÚ- Európska únia

ha- hektár

IČO- identifikačné číslo organizácie

km- kilometer

m- meter

m²- meter štvorcový

MAS- Miestna akčná skupina

MIRRI – Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky

OcÚ- obecný úrad

OZ- obecné zastupiteľstvo

OZE- obnoviteľné zdroje

PHRSR- program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

pozem. spol.- pozemková spoločnosť

PRV- Program rozvoja vidieka

SODB- sčítanie obyvateľov, domov a bytov

SWOT- strenghts, weakness, opportunities, threats

ŠÚ SR- štatistický úrad Slovenskej republiky

TTP- trvalé trávne porasty

ÚPSVaR- úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

vod. spol.- vodárenská spoločnosť

VŠ- vysoká škola

VÚC- vyšší územný celok

ZŠ- základná škola

Z. z.- zbierka zákonov

Stor. – storočie

ATÚ – automatická telefónna ústredňa

VN – Vodná nádrž

a.s. – akciová spoločnosť

Použité zdroje informácií:

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Cinobaňa 2022-2027

Zoznam dokumentov a literárnych zdrojov

Obec Cinobaňa. Dostupné na internete: www.cinobana.sk/

Obecná štatistika / Obecné databáza

SODB 2021 – Sčítanie obyvateľov, domov a bytov. Dostupné na internete: <https://www.scitanie.sk/>

Ministerstvo Spravodlivosti, Obchodný register Slovenskej republiky. Dostupné na internete: www.orsr.sk

Štatistický úrad Slovenskej republiky. Dostupné na internete: www.slovak.statistics.sk

Slovenská agentúra Životného prostredia. Dostupné na internete: www.sazp.sk

Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky. Dostupné na internete: www.skgeodesy.sk/

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Dostupné na internete: www.upsvar.sk

Návrh Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 – nové znenie. Dostupné na internete: <https://www.mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/01/SLOVENSKO-2030.pdf>

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Operačný program Slovensko. Dostupné na internete: <https://www.mirri.gov.sk/sekcie/cko/politika-sudrznosti-eu/programove-obdobie-2021-2027/index.html>

Banskobystrický samosprávny kraj. Dostupné na internete: <https://www.bbsk.sk/>

Zdroj: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky ŠSTATISTICKÉ ÚDAJE

Informácie od zástupcov obce a ostatných aktívnych obyvateľov

VÚPOP Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy. Dostupné na internete: <https://www.vupop.sk/>

Ostatné zdroje:

Zdroj: www.mapa.zoznam.sk

Zdroj: www.google.mapy.sk

Zdroj: <http://www.podnemapy.sk/>

Zdroj: www.bikemap.net

Zdroj: www.O2.sk

Zdroj: www.echoviny.sk

Zdroj: www.orange.sk

Zdroj: www.telekom.sk

Zdroj: www.finstat.sk

Zdroj: www.zrsr.sk

Zdroj: www.e-obce.sk

Zdroj: <https://zscinobana.edupage.org/>

Nadväznosť k iným strategickým dokumentom:

Názov dokumentu	Subjekt, ktorý dokument obstaral/schvaľoval	Časové zameranie
Národné priority implementácie Agendy 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030

Vízia a stratégia rozvoja SR 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030
Partnerská dohoda 2021-2027	Úrad vlády SR	Do roku 2030
Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030
Národný investičný plán	ÚPPVII SR	Do roku 2030
Nízko uhlíková stratégia pre rozvoj SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050	Úrad vlády SR	do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030
Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj v platnom znení	BBSK	Nie je definované
Ďalšie sektorálne strategické dokumenty pre územie Slovenska	Ministerstvá	rôzne – spravidla do roku 2030
RIÚS VÚC BBSK	BBSK	do roku 2030
STRATEGICKÝ PLÁN SPP 2023-2027	Ministerstvo Pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	Návrh

Dokument spracoval:

PRE ROZVOJ

Železničná 2

987 01 Poltár

kontakt:

Dátum spracovania: máj 2022

Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu PHRSR obce Cinobaňa

Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu PHRSR obce Cinobaňa	
Obec	Cinobaňa
Zadávateľ tvorby stratégie	Obec Cinobaňa
Identifikácia územnej samosprávy, pre ktorú sa dokument spracováva	Cinobaňa
Plánovacie obdobie	2022 – 2027
Gestor spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	Jozef Melicher, starosta obce Cinobaňa
Koordinátor prípravných prác spracovania PHRSR a jeho kontaktné údaje	Ing. Zuzana Šmatlíková zuzana.smatlikova@cpkpoltar.sk 0903 492 643
Členovia prípravného tímu/spracovatelia vstupnej správy	Ing. Zuzana Šmatlíková
A. Základné údaje o PHRSR	
1. Hlavné ciele, výzvy, problémy a impulzy, na ktoré PHRSR bude reagovať	
1.1. Hlavné impulzy pre spracovanie dokumentu	
Hlavným impulzom pre spracovanie dokumentu PHRSR obce Cinobaňa je potreba plánovania všestranného rozvoja územia a obyvateľov obce. Zámernom je reagovať na nové výzvy a identifikované špecifické problémy dotknutého územia a sociálne, ekonomické, technologické a environmentálne faktory. Navrhované priority a ciele reagujú na identifikované potreby dotknutého územia: - prechod na obehové hospodárstvo - demografický vývoj a súvisiace zmeny v poskytovaní verejných služieb - ekonomická stabilita samosprávy - environmentálne povedomie obyvateľov, ochrana životného prostredia.	
1.2. Hlavné výzvy a problémy, na ktoré dokument reaguje	
Obec Cinobaňa je členom viacerých združení, - Združenie miest a obcí Novohradu, Partnerstvo pre rozvoj regiónu Poltár, MAS Hornohrad, participuje na aktivitách MR Hornohrad. Zabezpečuje nielen základnú vybavenosť pre svojich obyvateľov, ale snaží sa vytvoriť plnohodnotné prostredie pre zdravý a spokojný život svojich obyvateľov. Hlavné výzvy obce sú: demografické, sociálne a spoločenské – pokles počtu obyvateľov obce, počet mladých ľudí do 14 rokov a nárast starnutia obyvateľstva, zvyšujúci sa dopyt po integrovaných službách zdravotnej a sociálnej starostlivosti, vyššia miera nezamestnanosti, nižší počet zariadení na spoločenské stretnutia výzvy v oblasti fyzickej infraštruktúry a sídelného prostredia – infraštruktúra malých prvkov, ekosystémové služby, environmentálna infraštruktúra, regionálna energetika budovaním RCOH, pitná voda, bezpečnosť a dostupnosť verejných priestorov, zvýšenie kvality obecného prostredia, mobilita výzvy v oblasti hospodárskej - technologické a netechnologické inovácie.	
1.3. Hlavné ciele PHRSR vrátane predbežnej vízie	

Vstupná správa pre spracovanie PHRSR obce Cinobaňa

Víziou obce Cinobaňa s výhľadom do roku 2027 je Vytvárať komplexné prostredie s plne vybudovanou infraštruktúrou pre kvalitný a príťažlivý život pre občanov a návštevníkov obce Cinobaňa v zmysle zásad trvalo udržateľného rozvoja a s úctou vlastným tradíciám.

Hlavným cieľom obce je vytvoriť podmienky pre zlepšenie kvality života jej obyvateľov, zlepšenie konkurencieschopnosti s pozitívnym dopadom na environmentálnu, sociálnu a hospodársku oblasť.

2. Predpokladaný obsah strategického dokumentu

2.1. Charakter dokumentu

Strategický dokument PHRSR obce Cinobaňa má charakter programu rozvoja.

2.2. Body obsahu PHRSR

- 1.Úvod
- 2.Analytické východiská
- 3.Stratégia rozvoja obce stratégia
- 4.Implementačný plán a plán monitorovania
- 5.Finančný plán a zdroje jeho krytia
6. Zdroje
- 7.Nadväznosť k iným strategickým dokumentom

2.3. Vymedzenie územia a územné členenie stratégie/definované strategicko-plánovacie regióny (pri Vstupnej správe PHRSR VÚC a PHRSR skupiny obcí)

PHRSR obce Cinobaňa sa vypracúva pre katastrálne územie obce.

3. Uvažované/požadované variantné riešenia zohľadňujúce impulzy, výzvy, problémy, ciele a geografický rozmer PHRSR

Neuvažuje sa s variantným riešením.

4. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania PHRSR a zodpovednosti za jednotlivé kroky

Fáza/ Krok	Obsah	Začiatok fázy	Koniec fázy	Zodpovedná osoba/partner
Fáza 1	Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHRSR obce Cinobaňa a rozhodnutie o začatí prípravných prác	5/21	6/21	Prípravný tím
Fáza 2	Prípravné práce, vypracovanie a schválenie Vstupnej správy	2/22	2/22	Prípravný tím
Fáza 3	Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania	6/21	1/22	Koordinátor prác
Fáza 4	Stanovenie strategického smerovania, priorít a strategických cieľov	10/21	5/22	Koordinátor prác, prípravný tím
Fáza 5	Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania	1/22	5/22	Koordinátor prác, prípravný tím
Fáza 6	Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHRSR obce Cinobaňa	4/22	5/22	Koordinátor prác, obec

5. Vzťah PHRSR k iným strategickým dokumentom

Názov dokumentu	Subjekt, ktorý dokument obstaral/schvaľoval	Časové zameranie	Relevantnosť k spracovávanému PHRSR
Národné priority implementácie Agendy 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera (záväzný / nadriadený) dokument

Vízia a stratégia rozvoja SR 2030 (*návrh)	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
Partnerská dohoda 2021-2027 (*návrh)	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
Národný investičný plán (*návrh)	ÚPPVII SR	Do roku 2030	vysoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
Nízko uhlíková stratégia pre rozvoj SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050	Úrad vlády SR	do roku 2030 s výhľadom do roku 2050	vysoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030	Úrad vlády SR	Do roku 2030	vysoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
Územný plán veľkého územného celku Banskobystrický kraj v platnom znení	BBSK	Nie je definované	vysoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
Ďalšie sektorálne strategické dokumenty pre územie Slovenska	Ministerstvá	rôzne – spravidla do roku 2030	vysoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
RIÚS VÚC BBSK	BBSK	do roku 2030	vysoká miera (záväzný / nadriadený) dokument
STRATEGICKÝ PLÁN SPP 2023-2027	Ministerstvo Pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	do roku 2027	stredná miera (záväzný / nadriadený)

6. Orgán kompetentný na prijatie PHRSR

Obecné zastupiteľstvo obce Cinobaňa

B. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch implementácie PHRSR

1. Predpokladané požiadavky na vstupy/zdroje

Finančné zdroje	Dokument je financovaný z vlastných zdrojov obce spracovaný v spolupráci so starostom obce a poslancami obecného zastupiteľstva obce Cinobaňa.
Ľudské zdroje	Dokument bol spracovaný v spolupráci so starostom obce a poslancami obecného zastupiteľstva obce Cinobaňa. K riešeniu boli oslovené subjekty pôsobiace v kraji BB zamerané na rozvoj regiónov v spolupráci klastrovými organizáciami IPEEK a REPRIK.
Materiálne zdroje	Dokument bol spracovaný zo zdrojov obce.

2. Údaje o predpokladaných výstupoch/efektoch				
Očakávaným efektom implementácie PHRSR obce Cinobaňa je podpora rozvoja obce s prechodom na obehové hospodárstvo.				
3. Možné riziká súvisiace s tvorbou a implementáciou PHRSR				
Kľúčovými rizikami súvisiacimi s tvorbou a implementáciou PHRSR sú :				
a/ tvorba nového dokumentu:				
- nezáujem aktérov na príprave dokumentu, - nízka účasť verejnosti, - právne a legislatívne prekážky - zmena legislatívy, náročný proces schvaľovania súvisiacich dokumentov, - časový nesúlad a harmonogram realizácie, dostatočný čas na procesy prípravy dokumentu, schvaľovanie a participáciu verejnosti , • Eliminácia rizika: zvýšená informovanosť verejnosti prostredníctvom vývesnej tabule a dotazníkov				
b/ implementácia:				
- samosprávne orgány zodpovedné za regionálny rozvoj nepoužívajú rozvojový dokument pri rozhodovaní (v príprave rozhodnutí a v rozhodovaní) – PHRSR sa stáva „ nepotrebný“ dokument a využíva sa len ako dôkaz pri získavaní externých zdrojov prevažne EŠIF a NRO - rizikom sú nízke kompetencie v činnostiach regionálneho rozvoja, regionálnej politiky u volených predstaviteľov, ale aj u výkonných pracovníkov (chýbajú im, sú úplne nedostatočné vedomosti, poznanie, skúsenosti, zručnosti v oblasti plánovania a realizácie plánov), chýba systematické vzdelávanie v tejto oblasti. - nedostatočná komplementarita vo využívaní rôznych finančných nástrojov a možnosti viaczdrojového financovania				
C. Dotknuté subjekty				
1. Vymedzenie kľúčových partnerov (hlavných aktérov rozvoja, dotknutej verejnosti vrátane jej združení a osobitne sociálno-ekonomických partnerov)				
1.1. Definovanie hlavných aktérov rozvoja obce				
Zástupcovia obce, obyvatelia obce, verejnosť Subjekty verejného sektora Zástupcovia občianskeho sektora Zástupcovia podnikateľského sektora				
1.2. Definovanie dotknutej verejnosti				
Štátna správa, VÚC Banskobystrický samosprávny kraj Miestne samosprávy, podnikatelia, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia verejných služieb MVO v regióne, Inštitúcie v regióne zamerané na regionálny rozvoj Verejnosť /občania				
1.3. Definovanie partnerov verejného sektora – sociálno-ekonomických partnerov				
Identifikácia partnera	Hlavná motivácia partnera pre spoluprácu	Kapacita pre zapojenie do tvorby PHRSR	Návrh inštitucionalizácie partnerstva resp. využitia existujúcej	Návrh kľúčových fáz zapojenia partnera
Jozef Melicher	Rozvoj v pôsobnosti zastúpeného subjektu	Personálna kapacita	Obec Cinobaňa	Všetky fázy prípravy a realizácie IÚS

Mgr. Peter Katona	Rozvoj v pôsobnosti zastúpenéh o subjektu	Personálna kapacita	Verejný sektor	Všetky fázy prípravy a realizácie IÚS
Ing. Zuzana Šmatlíková	Rozvoj v pôsobnosti zastúpeného subjektu	Personálna kapacita	Súkromný sektor	Všetky fázy prípravy a realizácie IÚS
Ing. Ján Plesník	Rozvoj v pôsobnosti zastúpeného subjektu	Personálna kapacita	Súkromný sektor	Všetky fázy prípravy a realizácie IÚS
Ing. Marian Bakita	Rozvoj v pôsobnosti zastúpeného subjektu	Personálna kapacita	Súkromný sektor	Všetky fázy prípravy a realizácie IÚS
1.3.1. Návrh koordinačnej štruktúry procesu spracovania PHRSR				
Gestor tvorby stratégie	Jozef Melicher, starosta obce Cinobaňa			
Koordinátor prípravných prác	Ing. Zuzana Šmatlíková			
Koordinátor tvorby stratégie	Ing. Zuzana Šmatlíková			
Pracovná skupina zodpovedná za jednotlivé úlohy	Jozef Melicher Ing. Zuzana Šmatlíková Ing. Marian Bakita			
2. Zoznam dotknutých subjektov podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a doplnení niektorých zákonov				

Dotknuté obce:

Kalinovo, Mládzo, Ozdín, Málinec

Dotknuté VÚC:

Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP č.23, 975 01 Banská Bystrica

Regionálne orgány štátnej správy:

Okresný úrad Lučenec, Námestie republiky 26, 984 01 Lučenec 21

Okresný úrad Poltár, Železničná 2, Poltár

Orgány špecializovanej štátnej správy:

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, Štefánikova 15, 811 05 Bratislava

Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody č. 6, P.O.BOX 100, 810 05 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava 212

Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, P.O. BOX 52, 837 52 Bratislava 37

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, 813 30 Bratislava

Ministerstvo financií SR, Štefanovičova 5, P. O. BOX 82, 817 82 Bratislava

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava

Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava

Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava

Ministerstvo kultúry SR, Nám. SNP č. 33, 813 31 Bratislava – Staré Mesto

Ďalšie dotknuté subjekty:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Lučenec, A. Petöfího 3973, 984 01 Lučenec

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Lučenci, Petöfího 1, 984 38 Lučenec

Regionálna správa ciest, Vajanského 857, 984 01 Lučenec

Obvodný pozemkový úrad v Lučenci, Námestie republiky 26, 984 01 Lučenec

Chránená krajinná oblasť Cerová vrchovina, 979 01 Rimavská Sobota Štátna ochrana prírody SR, Správa

CHKO Cerová vrchovina, Železničná ul. 31, 979 01 Rimavská Sobota

Krajský pamiatkový úrad, Lazovná ul., Banská Bystrica, pracovisko Lučenec, Námestie republiky 26, 984 01 Lučenec

LESY Slovenskej republiky, š. p., Nám. SNP 8, 975 66 Banská Bystrica

SAD Lučenec, Mikušovská cesta 17, 984 01 Lučenec

Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Partizánska cesta 5, 974 01 Banská Bystrica , Zákaznícke centrum Lučenec, Jána Amosa Komenského 4, 984 53 Lučenec

Slovenský Plynárenský priemysel, a.s., Horná 61A, 974 01 Banská Bystrica, zákaznícke centrum Lučenec, M. Rázusa 49/2064 98401 Lučenec

Stredoslovenská energetika, a.s., Pri Rajčianke 8591/4B 010 47 Žilina

Slovenské elektrárne, Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava 2, Zákaznícke centrum Lučenec, Kubínyiho námestie, 984 01 Lučenec

Slovenský pozemkový fond, Skuteckého 21, 974 01 Banská Bystrica, Regionálny odbor Lučenec, regionálny odbor SPF, Petöfího 16, 984 01 Lučenec

3. Dotknuté susedné štáty

Strategický dokument nemá vplyv na susedné štáty.